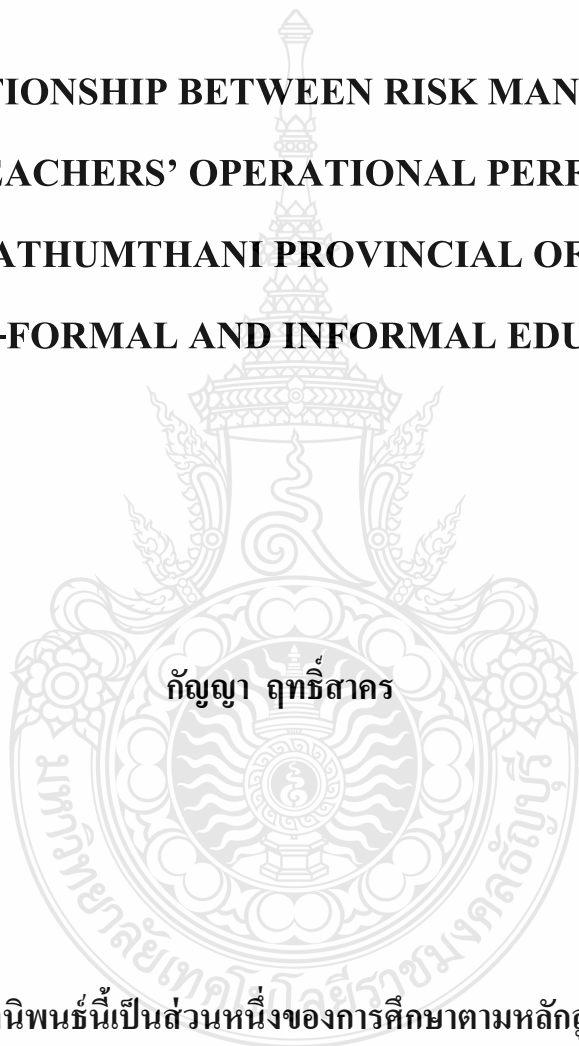

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

THE RELATIONSHIP BETWEEN RISK MANAGEMENT
AND THE TEACHERS' OPERATIONAL PERFORMANCE
UNDER PATHUMTHANI PROVINCIAL OFFICE OF
THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

กัญญา อุทธิสาคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพ
การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

กัญญา กุทธิสาคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพ
การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี
The Relationship between Risk Management and the Teachers'
Operational Performance under Pathumthani Provincial Office
of the Non-formal and Informal Education

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวกัญญา ฤทธิ์สาคร

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์, ปร.ค.

ปีการศึกษา

2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

.....กรรมการ
(อาจารย์อนันต์ เดียวดีอ, ปร.ค.)

.....กรรมการ
(อาจารย์ดั่งลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ค.)

.....กรรมการ
(อาจารย์พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์, ปร.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

วันที่ 13 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี
ชื่อ-นามสกุล	นางสาวกัญญา ฤทธิสาคร
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์, ปร.ค.
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารความเสี่ยง 2) ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ พารามิเตอร์ที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2) การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Thesis Title	The Relationship between Risk Management and the Teachers' Operational Performance under Pathumthani Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education
Name - Surname	Miss Kanya Ritisakorn
Program	Educational Administration Technology
Thesis Advisor	Mrs. Porntip Suriyachaivatana, Ph.D.
Academic Year	2014

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the level of risk management, 2) the level of the teachers' operational performance, and 3) the relationship between risk management and the teachers' operational performance under Pathumthani Provincial Office Of The Non-Formal And Informal Education

The population in this study was composed of 125 teachers under Pathumthani Provincial Office Of The Non-formal And Informal Education. The research instrument used for collecting data was Likert five-point scale questionnaires. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient to determine the relationship.

The research showed that 1) the level of risk management as a whole and on all aspects was at the highest level, 2) the teachers' operational performance under Pathumthani Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education as a whole and on all aspects was at the highest level, and 3) the relationship between risk management and the teachers' operational performance under Pathumthani Provincial Office Of The Non-formal And Informal Education revealed the relationship at .01 level of significant.

Keywords: risk management, operational performance

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจาก ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบผลงานและให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.อนันต์ เตียวต้อย ดร.ต้องลักษณะ บุญธรรม ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการสอบพิจารณาตลอดจนให้คำแนะนำ นับว่าเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และผู้บริหาร คณะครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามจนได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ความสำเร็จและความภาคภูมิใจอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลมาจากพลังใจที่ได้รับจากครอบครัว เพื่อนร่วมงานที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของผลสำเร็จในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา บ่มเพาะจนผู้วิจัยสามารถนำเอาหลักการมาประยุกต์ใช้ และอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กัญญา ฤทธิศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(11)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
1.3 คำถามการวิจัย.....	16
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	17
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	17
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
1.7 คำจำกัดความในการวิจัย.....	20
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	22
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง.....	23
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน.....	35
2.3 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี.....	41
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
3.1 ประชากร.....	60
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย.....	61
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
3.5 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
4.2 การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี.....	70
4.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี.....	79
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการบริหารความเสี่ยงกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี.....	84
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย.....	89
5.2 สรุปผลการวิจัย.....	90
5.3 อภิปรายผล.....	92
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	103
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	116
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	118
ภาคผนวก ค การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	127
ภาคผนวก ง รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูล.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	143

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 จำนวนและร้อยละของบุคลากร จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา...	43
ตารางที่ 2.2 จำนวนและร้อยละของบุคลากรจำแนกตามหน่วยงานและสถานศึกษา.....	44
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	61
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี โดยภาพรวม (X_{0t}).....	71
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (X_1).....	72
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านการระบุความเสี่ยงต่างๆ (X_2).....	73
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3).....	74
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4).....	75
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5).....	76

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X_6).....	77
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านการติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7).....	78
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี โดยภาพรวม (Y_{10}).....	79
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1).....	80
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2).....	82
ตารางที่ 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม.....	84
ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านความรู้ความสามารถในการ ออกแบบการเรียนรู้ (Y_1).....	86

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2).....	87
ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Y_{tot}) ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี.....	88

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษาเป็นรากฐานสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ โดยรัฐเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการศึกษาและมอบภารกิจให้สถานศึกษาเป็นผู้อบรมสั่งสอนให้คนเป็นพลเมืองดี สืบสานวัฒนธรรมของสังคมไว้สถานศึกษาเปรียบเสมือนสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยงานย่อยที่สุดของสังคม การอบรมสั่งสอนให้คนอยู่ในกรอบอันดีงามของวัฒนธรรมนั้น เป็นสิ่งสำคัญของสถานศึกษาที่ต้องพัฒนาคนในชาติให้เป็นคนดี การบริหารแนวใหม่ที่มุ่งความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์เพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการศึกษาของชาติเป็นการบริหารที่มีความเสี่ยงเป็นการปฏิบัติงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ในหมวดที่ 3 มาตรา 9 (1) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการไว้ล่วงหน้า การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันองค์กรภาครัฐให้มีผลในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารความเสี่ยงถูกมองว่าเป็นเรื่องของการเงินแท้จริงแล้วการบริหารความเสี่ยงของภาครัฐมีความแตกต่างไปจากภาคเอกชน เนื่องจากวิสัยทัศน์และภารกิจหน้าที่แตกต่างกัน ภาคเอกชนเน้นความเสี่ยงทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะเน้นผลกำไร ส่วนหน่วยงานภาครัฐมุ่งเน้นที่การตอบสนองนโยบายรัฐและการบริการประชาชน (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2550)

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัยในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในการพัฒนามีกระบวนการสร้างความปลอดภัย 6 ด้าน คือ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม 2) ด้านคุ้มครองความปลอดภัย 3) ด้านการจัดกิจกรรมการศึกษา 4) ด้านหลักสูตรและการสอน 5) ปัญหาการขาดบุคลากรทางการศึกษาและฝ่ายการสนับสนุนการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6) ครุมีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอนตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 11) จะเห็นได้ว่าการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการลดมูลเหตุและโอกาสที่สถานศึกษาเกิดความเสี่ยงที่เกิดในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้และสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ

ความเสี่ยงในบริบทของส่วนราชการไทยที่เป็นเหตุให้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ไม่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) ความเสี่ยงเชิงนโยบาย ครอบคลุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานรวมถึงการตัดสินใจด้านการบริหารงานที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางของหน่วยงาน ในทางที่ไม่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ 2) ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานตามแผนยุทธศาสตร์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เช่น การขาดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม การปฏิบัติงานผิดพลาดหรือล่าช้า ขาดเครื่องมือที่จำเป็น 3) ความเสี่ยงทางการเงิน การบริหารงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ อาจทำให้โครงการหรือการดำเนินงานตามแผนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง หรือสำเร็จลุล่วงภายใต้กรอบเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจเป็นเพราะประมาณการโครงการไว้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นหรือการเพิ่มขึ้นของราคาวัสดุอุปกรณ์รวมถึงการขาดการจัดสรรเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม 4) ความเสี่ยงด้านเหตุการณ์เป็นความเสี่ยงที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำแต่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ผลตามแผนยุทธศาสตร์และไม่สามารถคาดการณ์เกิดความสูญเสียได้อย่างแม่นยำรวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกที่อยู่เหนือการควบคุม เช่น ความเสี่ยงด้านการเมือง การโยกย้ายผู้บริหาร ภัยธรรมชาติ (นฤมล สะอาดโคม, 2549) การให้การสถานศึกษาดำเนินงานเพื่อให้บริการวัสดุประสงค์ที่ต้องการได้ การบริหารความเสี่ยงจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน การบริหารความเสี่ยงเปรียบเสมือนความคิดที่ควบคุมและหาทางป้องกันก่อนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นหรือการคิดไว้ล่วงหน้าในสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ อีกทั้งทำให้ผู้บริหารสามารถดำเนินงานได้อย่างดีในสภาวะแวดล้อมที่มีความเสี่ยง (Bruggen, Manish & Chantal, 2005, p. 4) ความเสี่ยงเกิดจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ภายในสถานศึกษา ได้แก่ ทรัพยากรทางการศึกษาการดำเนินงาน ภายนอก ได้แก่ การเมือง สภาพแวดล้อมสังคมและเศรษฐกิจ เป็นเรื่องที่สามารถควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ (สุวิมล กุลาเลิศ, 2548, น. 1)

ความเสี่ยงมีอยู่ทุกกระบวนการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของครูทุกรูปแบบโดยครอบคลุมปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านกระบวนการเทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย ความสูญเสียทรัพยากรเกิดค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็นอยู่เสมอ ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ทั้งหมด แต่สามารถควบคุม เพื่อลดระดับความรุนแรงทำให้เกิดความเสียหายน้อยลง การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาไทยมีการนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงเข้าสู่ระบบราชการอย่างจริงจังภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดแนวทาง

ให้สถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต้องทำการประเมินความเสี่ยงและวางระบบควบคุมภายในขึ้น เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การใช้จ่ายเงินแผ่นดินซึ่งเป็นของประชาชนทั้งประเทศ จะเกิดประโยชน์สูงสุด (อัจฉริยา อนันตพงศ์, 2550)

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เป็นกระบวนการจัดการศึกษาให้ผู้พลาดโอกาสเรียนจากระบบการศึกษาปกติ หรือผู้ต้องการพัฒนาตนเอง ได้รับการศึกษาเรียนรู้โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนได้รับ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาควรมีมาตรการในการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มาตรา 16 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2546) บัญญัติให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นแผนระยะ 3-5 ปี ที่สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2551 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศแผนดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา ให้แผนดังกล่าวมีผลบังคับใช้ กระทรวงศึกษาธิการได้นำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2551-2554 มาใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ความเสี่ยงเกิดจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น ทรัพยากรทางการศึกษา การสื่อสาร ส่วนภายนอกสถานศึกษาเป็นเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย สังคม รวมทั้งที่ควบคุมไม่ได้โดยเฉพาะการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหา หรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง มีการบริหารความเสี่ยงโดยเฉพาะในเรื่องการปฏิบัติงานวิชาการของครู เช่น ครูไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู ไม่มีแผนการปฏิบัติงาน และผู้เรียนส่วนใหญ่มาจากเด็กและเยาวชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องมาจากปัญหาสุขภาพติด เด็กถูกทอดทิ้ง ชนกลุ่มน้อย เด็กเร่ร่อน และเด็กที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องมาจากการทะเลาะวิวาท ครอบครัวแตกแยก

ตั้งครรถ์ก่อนวัยอันควร หรือเกิดจากปัญหาความยากจน ทำให้มั่นใจว่าความเสี่ยงทั้งหมดมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551 ว่าด้วยการศึกษานอกระบบ หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ มีหลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย มีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้ ส่วนการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล สามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามความต้องการความสนใจ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละคน นอกจากนี้ยังมีภาคีเครือข่าย บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่น รวมทั้งสถานศึกษาอื่นที่มีได้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพ และทั่วถึงกลุ่มเป้าหมาย (พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2551)

แนวทางในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี คือ การที่ครูผู้สอนสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ โดยผลลัพธ์ที่ออกมานั้นมีทั้งปริมาณและคุณภาพได้มากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับสถานที่จัดกิจกรรมเพราะการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยนั้น สถานที่เรียน อาศัยวัด หรืออาคารอเนกประสงค์ บางวันมีงานเลี้ยง งานบวชทำให้เสียงดังทำลายสมาธิ นักศึกษาไม่สามารถเรียนได้เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้มีสมาธิสั้นเมื่อมีปัญหาต่างๆ รบกวนสมาธิทำให้ไม่ตั้งใจเรียน บางคนมีปัญหาครอบครัว เกิดการหึงหวงและนักศึกษาพกพาอาวุธ เกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา การปฏิบัติงานของครูเปรียบเสมือนฟันเฟืองสำคัญในการปฏิบัติงาน ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่เนื่องจากครูในสถานศึกษามีภารกิจมาก มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาตามทิศทางการพัฒนาประเทศ ครูต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งเด็กและเยาวชนที่มาเรียนส่วนใหญ่เป็นเด็กที่พลาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเกิดจากปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด เด็กถูกทอดทิ้ง ชนกลุ่มน้อย และเด็กเร่ร่อน ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการยากที่จะสอนคนต่างวัยกันทำกิจกรรมร่วมกันได้ อาจเกิดปัญหาในเรื่องการสื่อสาร เพราะการสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็น การสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารสำเนียงผิดเพี้ยน

ไปอาจเกิดปัญหาขึ้นได้ เป็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครูจำเป็นที่จะต้องหาทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2546)

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยเฉพาะสำนักงานส่งเสริมนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข เนื่องจากคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน กศน. จากการประเมินผลการเรียนชี้ให้เห็นว่า คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่าจะพัฒนาครูในด้านต่างๆ และการให้รางวัลตอบแทนแต่การปฏิบัติจริงของครูในสถานศึกษาจะทำงานหลายอย่าง นอกจากการสอน ครูต้องรับภาระงานทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นงานพัสดุ งานทะเบียน การเงิน งานการศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาต่อเนื่อง ตลอดจนงานธุรการในเวลาเดียวกันเป็นผู้สอน ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการเรียนการสอนแก่นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กศน. ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีเรื่องจำเป็นเร่งด่วนค่อนข้างมาก ทำให้ครูเกิดความเครียดในการปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากปัญหาภาระงาน นอกเหนือจากการสอน ความเครียดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยกับงานวิจัยของ สก๊อต และคณะ (Scott and others) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ตกอยู่ในความเสี่ยง อิทธิพลที่แสดงออกในทางรุนแรงต่อสังคมและปัจจัยป้องกันในสถานศึกษาพบว่า เด็กที่จัดว่าเป็นกลุ่มที่ตกอยู่ในความเสี่ยง จะต้องนำมาศึกษาและจัดกลุ่มเด็กที่ตกอยู่ในความเสี่ยงสร้างการจัดการเรียนการสอนมาก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายนอกจากงานสอน การศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนและสังคม มีงานทำจัดกิจกรรมทักษะชีวิตให้กับประชาชนรวมถึงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาจะมีผลในการพัฒนากำลังก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน ครูจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมในการดำเนินงานทั้งกระบวนการ เพื่อลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย โดยให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ การบริหารความเสี่ยงจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อได้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของแต่ละ

หน่วยงานและสถานศึกษา ที่จะให้ความร่วมมือในการนำไปดำเนินการจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของครูที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการทำงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

1.3 คำถามในการวิจัย

1.3.1 การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.3 การบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

1.4.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

1.4.3 การบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

1.5.1.1 การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของโคโซ (COSO : Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) 7 ด้าน ได้แก่ 1) กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง 2) การระบุความเสี่ยงต่างๆ 3) การประเมินความเสี่ยง 4) กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการแต่ละความเสี่ยง 5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง 6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง 7) การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (นฤมล สะอาดโหม, 2550, น. 95-109) และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดคู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 8-9) ประกอบด้วย 1) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 7 สถานศึกษา รวม 125 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.5.3 ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

1.5.3.1 การบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

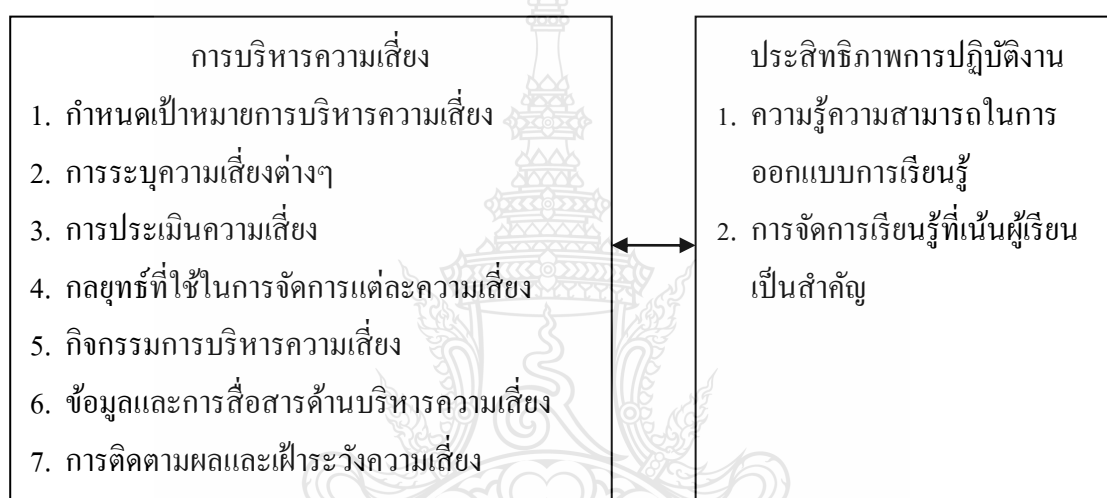
- 1) กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง
- 2) การระบุความเสี่ยงต่างๆ
- 3) การประเมินความเสี่ยง
- 4) กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการแต่ละความเสี่ยง
- 5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง
- 6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง
- 7) การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง

1.5.3.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูประกอบด้วย

- 1) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
- 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการบริหารความเสี่ยงของโคโซ (COSO : Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission, 2547, p. 7) และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูตามคู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 8-9) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 คำจำกัดความในการวิจัย

1.7.1 การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารปัจจัย ควบคุมการปฏิบัติงาน กำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย และเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับได้ ประเมินได้และควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย กลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบการเงินและชื่อเสียงของสถานศึกษาเป็นสำคัญ การบริหารความเสี่ยงต้องได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทุกระดับในสถานศึกษา

1.7.1.1 การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง และพิจารณาเลือกประเด็นที่มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ของ

สถานศึกษา ซึ่งสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงได้ครบช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยง และความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่น่าจะมีผลกระทบกับการปฏิบัติงานวัตถุประสงค์ และนโยบายแล้วพิจารณาหาแนวทางในการป้องกัน หรือจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน หรือดำเนินกิจการตามแผนที่กำหนดไว้

1.7.1.2 การระบุความเสี่ยงต่างๆ หมายถึง การวิเคราะห์ เพื่อระบุความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง แต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงาน โดยควรคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน โดยดูจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเป็นส่วนประกอบ ในการดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยสถานศึกษา เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับของส่วนราชการ วัฒนธรรมในสถานศึกษามีนโยบายการบริหาร ความรู้ความสามารถของผู้บริหารและครู กระบวนการทำงานข้อมูลระบบสารสนเทศ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ปัจจัยภายนอกเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้ เช่น ภาวะเศรษฐกิจสังคม การเมือง กฎหมาย ผู้รับบริการ เครือข่าย เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

1.7.1.3 การประเมินความเสี่ยง หมายถึง การประเมิน โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อประเมินผลกระทบของความเสี่ยง ดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และผู้บริหารสถานศึกษา โดยเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ หรือกำหนดเป็นเกณฑ์เฉพาะในแต่ละประเภทความเสี่ยง ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาถึงโอกาสในการเกิดและความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจจะเกิดผลกระทบต่อปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

1.7.1.4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการแต่ละความเสี่ยง หมายถึง การกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงมุ่งเน้นให้สถานศึกษาสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยง และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบความเสี่ยงตามกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

1.7.1.5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง หมายถึง การดำเนินการกำหนดกิจกรรมหรือมาตรการในการจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรือลดลงในระดับที่ยอมรับได้ กิจกรรมเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่แล้วแต่ไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงได้ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

แต่ละกิจกรรม ตลอดจนหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแผนบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาได้ โดยกิจกรรมที่กำหนดต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานยังไม่เคยปฏิบัติหรือเป็นกิจกรรมที่กำหนดเพิ่มเติม

1.7.1.6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง หมายถึง การสื่อสารถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารความเสี่ยงในทุกๆ ด้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยมีการเปิดช่องทางการสื่อสารข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาได้รับทราบข้อมูลต่างๆ เช่น ระบบอินทราเน็ต หนังสือเวียน การประชุมชี้แจงโดยผู้บริหาร

1.7.1.7 การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง หมายถึง การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงโดยการกำหนดให้มีการติดตามและประเมินผล ว่าแต่ละหน่วยงานมีการประเมินผลของการจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติจริง สามารถลด หรือป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

1.7.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู หมายถึง คุณภาพการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงสุด แบ่งได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.7.2.1 ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาสื่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้นำเทคโนโลยี และประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

1.7.2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยเน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามความต้องการของผู้เรียนการจัดบรรยายในชั้นเรียน การสอนเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

1.7.3 ครูอาสาสมัครการศึกษานอกระบบ หมายถึง ชื่อเรียกของครูที่เป็นพนักงานราชการในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.7.4 ครูการศึกษานอกระบบระดับตำบล (ครู กศน.ตำบล) หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ออกนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ตั้งอยู่ในระดับตำบล/แขวง

1.7.5 ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ครู ศรช.) หมายถึง หน่วยงานที่ทำงานร่วมกับชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน อีกทั้งยังมีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชาชนสร้างโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.8.1 สถานศึกษามีแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

1.8.2 สถานศึกษามีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดและแนวทางการศึกษาดังนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
 - 2.1.1 ความหมายของการบริหารความเสี่ยง
 - 2.1.2 ประเภทความเสี่ยง
 - 2.1.3 แนวทางการบริหารความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
 - 2.2.1 ความหมายของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
 - 2.2.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
- 2.3 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 หลักการ แนวทาง ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

2.1.1 ความหมายของการบริหารความเสี่ยง

ชัยณรงค์ จันผลึก (2554) ให้ความหมายความเสี่ยง คือ สิ่งต่างๆ ที่อาจกีดกันการทำงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ปิยรัตน์ เสนีย์ชัย (2554, น. 22) ได้ให้นิยามความเสี่ยงไว้ว่า เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตและส่งผลกระทบหรือสร้างเสียหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการ 4 ปี ของส่วนราชการ

กัญชลี จำนวนวงส์ (2551, น. 17) การบริหารเสี่ยง หมายถึง ความกระบวนกรที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นกระบวนกรใช้ปัจจัยควบคุมการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการควบคุม เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสที่อาจทำให้สถานศึกษาเกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาเกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของครูน้อยที่สุด

ชร สุนทรายุทธ (2550, น. 25) ได้กล่าวถึงหลัก 4Ts สำหรับการบริหารความเสี่ยงว่า นักวิชาการบริหารความเสี่ยงจากหลายๆ ประเทศ ได้ให้เทคนิคที่จะกำหนดจดจำหลักการ บริหาร ความเสี่ยงเอาไว้ว่าอย่างง่ายว่า คือ หลัก 4Ts ดังนี้

1) Terminate การทำให้ความเสี่ยงนั้นล้มเลิกไป หรือหยุดไป ส่วนที่เสี่ยงก็กลับกลายเป็นไม่เสี่ยง หรือที่เสี่ยงมากก็ลดน้อยลงกว่าเดิม และหมดสิ้นไปในที่สุด

2) Treat การเสาะแสวงหาแนวทางหรือวิธีการต่างๆ เพื่อช่วยจัดการขจัดปัญหา นักแก้ไขปัญหามือฉมัง เรียกว่า Sharp shooter เมื่อมีปัญหา ต้องจัดการแก้ไขปัญหาก็ได้เสมอ

3) Tolerate อดทน นอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เมื่อเกิดขึ้นมาแล้วต้องทำหน้าที่การทำงานต่างๆ ต้องเดินทางต้องตัดสินใจ ล้วนแล้วแต่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้วยกันทั้งสิ้น เมื่อต้องกระทำสิ่งยากที่ต้องสู้เสี่ยงต่อชีวิต ทรัพย์สิน ความสูญเสีย แต่ต้องมีน้ำอดน้ำทนต่อความเสี่ยงนั้นๆ ด้วย

4) Transfer ถ่ายโอนความเสี่ยงไปให้บุคคลอื่นรับเอาไปแทน เช่น บริษัทประกันไปให้แก่บริษัทประกันภัยต่อ เป็นต้น

ชร สุนทรายุทธ (2550, น. 152) ได้ให้ความหมาย คือเหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ทั้งในระดับประเทศ หรือหน่วยงานนั้นๆ มีคำสองคำได้แก่ความเสี่ยงและความไม่แน่นอน ส่วนมากจะถูกใช้ในความหมายเดียวกัน แต่ถ้าพิจารณาแล้วคำทั้งสองคำ มีความหมายแตกต่างกัน ความไม่แน่นอน หมายถึงความไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต ในขณะที่คำว่าความเสี่ยง หมายถึง อัตราความไม่แน่นอนว่ามีมากน้อยเพียงใดถ้าการลงทุนใดมีความไม่แน่นอนในอัตราผลตอบแทนสูงความเสี่ยงก็จะสูง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความเสี่ยง คือ อัตราของความไม่แน่นอนหรืออาจจะกล่าวรวมๆ ว่า การบริหารจัดการที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ นั้น จะต้องมีความเสี่ยงที่แน่นอน เกิดขึ้นสำหรับผู้บริหารอยู่เสมอ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2555, น. 10) ให้ความหมายของความเสียหายว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่เป็นไปตามที่คาดหวัง หรือความไม่แน่นอน มีโอกาสที่จะประสบกับความสูญเสีย หรือสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ ภัยธรรมชาติ การทุจริต การลักขโมย ความเสียหายของระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ การถูกดำเนินการทางกฎหมาย การบาดเจ็บ ความเสียหายเหตุร้าย การเกิดอันตราย สูญเสียทรัพย์สิน สูญเสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ขององค์กรและบุคลากร เกิดความไม่แน่นอน การไม่พิทักษ์สิทธิหรือศักดิ์ศรี หรือเกิดความสูญเสียจนต้องมีการชดเชยค่าเสียหาย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550) ได้ให้ความหมายการบริหารความเสี่ยงว่า หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดในการทำงาน นอกจากนี้ยังเกิดความเสียหาย การรั่วไหลเกิดจากการตรวจสอบไม่ทั่วถึงทำให้เกิดความสูญเสีย หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบ หรือทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามความต้องการตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กรทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร

กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2552, น. 78) ได้ให้ความหมาย การบริหารความเสี่ยงว่า เป็นการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุผลและหลักการ เป็นการหาทางลดหรือป้องกันความเสียหายในการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้าเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าในสถานศึกษาอื่นที่ไม่ได้นำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการในสถานศึกษา

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2550, น. 65) การบริหารความเสี่ยง คือ การวางแผนการทำงานเป็นระบบตามกระบวนการที่เป็นระบบการทำงาน เพื่อใช้ในการลด หรือขจัดความน่าจะเป็น หรือโอกาสความสูญเสียจะเกิดขึ้นในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ความเสี่ยง คือ เกณฑ์ที่ใช้รับมือกับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ในอนาคตที่เป็นสาเหตุของภัยและอันตรายต่างๆ

สนั่น เกษาริ (2553) กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงไว้ว่า การบริหารความเสี่ยง ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านผลกำไร ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในรายงานและการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ การบริหารจึงมีประโยชน์ที่สำคัญ คือ

1) ลดความสูญเสียและสิ่งที่ไม่คาดหวังจากการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรตระหนักถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทางเสียหาย ประเมินความเสี่ยง และกำหนดวิธีการจัดการ ดังนั้นจึงลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและการสูญเสียต่อธุรกิจ

2) สร้างโอกาส ตามเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กรโดยไม่จำกัดเฉพาะ ความเสี่ยงที่เป็นความเสี่ยงหายช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

มหาวิทยาลัยคาร์เนจิก เมลอน (Caenaje Maylon University อ้างถึงใน ประกอบ กุลเกลี้ยง, 2550, น. 19) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารความเสี่ยงมีการประยุกต์ใช้ในหลายสาขาวิชา เช่น สาขาสถิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยา สังคมศาสตร์ ชีววิทยา วิศวกรรมศาสตร์ การวิเคราะห์ระบบ การวิจัยปฏิบัติการ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550) ได้ให้ความหมาย การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับได้

มหาวิทยาลัยไรซ์ (Rice University อ้างถึงใน ประกอบ กุลเกลี้ยง, 2550, น. 9) ให้ความหมายการบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการที่เกี่ยวกับการเตรียมและการจัดหาเครื่องมือในการตัดสินใจที่จะช่วยลดความสูญเสียของสถานศึกษาให้น้อยลง เป็นการตัดสินใจ มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การระบุความสูญเสีย 2) การตรวจสอบทางเลือกของเทคนิคความเสี่ยง 3) การเลือกเทคนิคการบริหารความเสี่ยงที่ดีที่สุด 4) การใช้เทคนิคการบริหารความเสี่ยงที่ดีที่สุด 5) การติดตามผล

สรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การทำนายอนาคตในการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างมีหลักการและเหตุผลทั้งด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงินและการบริหาร สามารถป้องกันผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรของสถานศึกษา ช่วยลดอุปสรรคในการปฏิบัติงานไม่ให้เกิดความสูญเสียและมีความเสียหายเกิดขึ้น ถือเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมตามมาตรการการควบคุมสามารถป้องกัน เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงานได้เป็นอย่างดี การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ในการบริหารจัดการศึกษา หากเกิดความเสี่ยงก็จะอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

2.1.2 ประเภทความเสี่ยง

อัจฉริยา อนันตพงศ์ (2550, น. 6-7) จำแนกประเภทของความเสี่ยงออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน มี 3 ประเภท

(1.1) ความเสี่ยงจากการเงิน เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพทางการเงิน เช่น งบประมาณในการดำเนินการไม่เหมาะสม การขาดสภาพคล่องทางการเงิน

(1.2) ความเสี่ยงจากการดำเนินการ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการทำงาน การบริหารการดำเนินงาน รวมถึงระบบการบริหารบุคคล เช่น การวางระบบการปฏิบัติงานในการรับช่วงงานไม่มีความต่อเนื่อง สิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานไม่เหมาะสมกับการใช้งาน บุคลากรขาดความรู้ ขาดทักษะในการปฏิบัติงานและการลดจำนวนครูภายในสถานศึกษา

(1.3) ความเสี่ยงด้านนโยบายหรือกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง เช่น นโยบายของผู้บริหารแต่ละส่วนงานไม่มีความสอดคล้องกัน เพราะไม่คำนึงถึงนโยบายหรือวิสัยทัศน์ในภาพรวมของสถานศึกษาเป็นหลัก หรือเน้นกลยุทธ์เดิมโดยไม่มีการปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป หรือการให้คู่สัญญาการทำงานที่สำคัญของสถานศึกษา

2) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก มี 4 ประเภท คือ

(2.1) ความเสี่ยงจากการแข่งขัน เช่น ความเสี่ยงจากการที่มีคู่แข่งขันในลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันเกิดขึ้น ความเสี่ยงจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ต้องพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อแข่งขันกับคู่แข่งขัน

(2.2) ความเสี่ยงจากผู้ขายหรือผู้ให้บริการ เช่น บริษัทส่งมอบสินค้าไม่ได้มาตรฐาน หรือบริการต่ำกว่ากำหนด หรือคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญา

(2.3) ความเสี่ยงที่เกิดจากกฎ ระเบียบ เช่น การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่างๆ

(2.4) ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจ หรือการเมือง เช่น ความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาน้ำมันทำให้ต้นทุนสินค้าเปลี่ยนแปลง ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 31) ได้แบ่งประเภทความเสี่ยงออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ความเสี่ยงภายใน เป็นความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กรเอง เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารสัญญา 2) ความเสี่ยงภายนอก เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กรเอง เช่น ความเสี่ยงด้านกฎหมาย ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงด้านภัยที่เกิดจากสงคราม การก่อการร้ายหรือความเสี่ยงที่เกิดจากอุบัติเหตุ

ธร สุนทรายุทธ (2550, น. 152) ได้จำแนกประเภทความเสี่ยง ซึ่งเกิดขึ้นจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้

- 1) ความผิดจากข้อบกพร่อง อันเกิดจากการปฏิบัติของมนุษย์
- 2) ความผิดจากข้อบกพร่องอันเกิดจากการทำงานของเครื่องจักร
- 3) ความสามารถของมนุษย์มีขีดจำกัด

4) การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน เนื่องจากเกิดการผันแปรเปลี่ยนแปลง ที่อาจส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวได้อีกความเสี่ยงหนึ่งที่มีลักษณะไม่มีความแน่นอน เป็น ความเสี่ยงที่ไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด เช่น ภัยธรรมชาติที่รุนแรง แผ่นดินไหว อุทกภัย โคลน ถล่ม หรือสึนามิ ยากที่จะหยั่งรู้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใดอีก ความเสี่ยงที่ไม่มีความแน่นอนอาจเกิดภัยจากน้ำมือ มนุษย์ เช่น การทุจริต สิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ความเสี่ยงประเภทใด ผู้บริหารย่อมตระหนักถึงความสำคัญ หาทางป้องกันและควบคุมความเสี่ยงเหล่านั้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2553) ได้จำแนกความเสี่ยงออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับยุทธศาสตร์
- 2) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการ
- 3) ความเสี่ยงด้านการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน
- 4) ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในด้านความปลอดภัยจากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550) ผลกระทบทางบวกที่อาจเกิดขึ้นโดยวัดจากผลกระทบที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิดของเหตุการณ์ ความเสี่ยงจำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

- 1) Strategic Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับยุทธศาสตร์
- 2) Operational Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการ
- 3) Financial Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน
- 4) Hazard Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในด้านความปลอดภัย จากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

สงวน ช้างฉัตร (2547, น. 13) ได้แบ่งประเภทของความเสี่ยงไว้ 4 ด้าน คือ 1) ความเสี่ยงด้านระบบการจัดการ ความเสี่ยงประเภทนี้ อาจเกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การเมือง การดำเนินการผิดกฎหมาย การถูกฟ้องร้อง 2) ความเสี่ยงด้านกำหนดเวลาการดำเนินโครงการความเสี่ยงประเภทนี้ คือ การไม่สามารถดำเนินงานได้ตามเวลาที่กำหนดภายใต้งบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรซึ่งเกี่ยวข้องกับเวลา คน เงิน และวัสดุ ความเสี่ยงนี้คล้ายกับระบบการจัดการแต่มีจุดเน้นมากกว่า เช่น จะร่วมมือแก้ปัญหาในขั้นสุดท้ายของการกำหนด การดำเนินการเมื่อสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกิดขึ้น คือ เวลาและทรัพยากรลดน้อยลงได้อย่างไร 3) ความเสี่ยงด้านค่าใช้จ่าย ความเสี่ยงประเภทนี้ คือ ไม่มีงบประมาณ เพื่อทำงานตามที่มอบหมายภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจประมาณการค่าใช้จ่ายของกิจกรรมต่างๆ ผิดพลาด กำหนดราคาผิดพลาดและตัดสินใจผิดพลาด และ 4) ความเสี่ยงด้านเทคนิค ความเสี่ยงประเภทนี้เป็นความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานของหน่วยงานผู้ซื้อ

สรุปได้ว่า ประเภทของการบริหารความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นมีอยู่ 4 ลักษณะ คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับยุทธศาสตร์ และระดับปฏิบัติการด้านการเงิน และด้านความปลอดภัยจากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้ข้อผิดพลาดเหล่านี้ บังคับความสามารถของมนุษย์ และข้อบกพร่องที่เกิดจากการทำงานของเครื่องจักร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ซึ่งผู้บริหารจะมีปัจจัยต่างๆ ให้เกิดผลกระทบที่จะกลายเป็นเหตุการณ์ความเสี่ยงทุกประเภทในการบริหารจัดการศึกษา

2.1.3 แนวทางการบริหารความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา

แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจของสถานศึกษา ระบุรายละเอียดของการทำงาน มิน โยบายหรือแนวทางในการดำเนินการ กำหนดระยะเวลาให้มีการประชุมที่ของคณะกรรมการหรือคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงตามบริบทขององค์กร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553, น. 137)

ปราณี พรธณวิเชียร (2552, น. 25) ได้อธิบายการบริหารความเสี่ยงไว้ว่าเป็นกระบวนการที่ใช้ระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของสถานศึกษาและหน่วยงาน การจัดการความเสี่ยง กำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ควรจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง

นฤมล สะอาดโถม (2550, น. 95-109) กล่าวถึงองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบสำคัญของการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาเชิงบูรณาการตามแนวทางโคโซ (COSO : Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission)

1) การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง และพิจารณาเลือกประเด็นที่มีความสอดคล้องกับทุกกลยุทธ์ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงได้ครบถ้วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยง และความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่น่าจะมีผลกระทบกับการปฏิบัติงานวัตถุประสงค์ และนโยบายแล้วพิจารณาหาแนวทางในการป้องกัน หรือจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน หรือดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

2) การระบุความเสี่ยงต่างๆ การวิเคราะห์ เพื่อระบุความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องแต่ละด้านมา เป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงาน โดยควรคำนึงถึงปัญหา และอุปสรรคในการ ปฏิบัติงาน โดยดูจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเป็นส่วนประกอบในการดำเนินการวิเคราะห์ ปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยสถานศึกษา เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับของ ส่วนราชการ วัฒนธรรมในสถานศึกษา นโยบายการบริหาร ความรู้ ความสามารถของผู้บริหารและครู กระบวนการทำงานข้อมูล/ระบบสารสนเทศ และเครื่องมืออุปกรณ์ปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยง ที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยสถานศึกษา เช่น ภาวะเศรษฐกิจสังคม การเมือง กฎหมาย ผู้รับ บริการ เครือข่าย เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

3) การประเมินความเสี่ยง เป็นการประเมิน โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความ เสี่ยงต่างๆ โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อประเมิน โอกาสและผลกระทบของความเสียหาย และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงซึ่งสามารถ กำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาและดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และผู้บริหารสถานศึกษา โดยเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ หรือกำหนดเป็นเกณฑ์เฉพาะในแต่ละประเภทความเสี่ยง ซึ่งคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาถึงโอกาสในการเกิดและความรุนแรงของเหตุการณ์ ต่างๆ ที่จะเกิดผลกระทบต่อการทำงานของครูในสถานศึกษา

4) กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการแต่ละความเสี่ยง การกำหนดแนวทางการตอบสนอง ความเสี่ยงมุ่งเน้นให้สถานศึกษาสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการกำหนด แนวทางการตอบสนองความเสี่ยง และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลย พินิจของผู้บริหารแต่อย่างไรก็ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงต้องสัมพันธ์กับการลดระดับ ผลกระทบความเสี่ยงตามกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง การดำเนินการกำหนดกิจกรรมหรือมาตรการใน การจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรือลดลงในระดับที่ยอมรับ กิจกรรมเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่แล้วแต่ไม่ สามารถควบคุมความเสี่ยงได้ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ตลอดจนหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแผนบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาได้ โดยกิจกรรมที่กำหนด ต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานยังไม่เคยปฏิบัติหรือเป็นกิจกรรมที่กำหนดเพิ่มเติม

6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง การสื่อสารถือได้ว่าเป็นหัวใจ สำคัญของการบริหารความเสี่ยงในทุกๆ ด้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความ เข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยมีการเปิดช่องทางการสื่อสารข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยง

ให้กับผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาได้รับทราบข้อมูลต่างๆ เช่น ระบบอินทราเน็ต หนังสือเวียน การประชุมชี้แจงโดยผู้บริหาร

7) การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงโดยการกำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลว่าแต่ละหน่วยงานมีการประเมินผลของความเสี่ยงที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติจริง สามารถลดหรือป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

ผู้บริหารที่จะต้องตัดสินใจว่า จะกำหนดมาตรการการควบคุมภายในเพื่อวัตถุประสงค์อะไร ต้องการเน้นชัดว่าเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งเพียงอย่างเดียว หรือต้องการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในเพื่อวัตถุประสงค์หลายประการที่สัมพันธ์กันในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของ COSO จะต้องพิจารณาในเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง โดยองค์ประกอบทั้ง 5 มีดังนี้

- 1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
- 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- 3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
- 4) ข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารในองค์กร (Information and Communication)
- 5) การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

1) สภาพแวดล้อมการควบคุม กล่าวคือ สภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกและบรรยากาศของการควบคุมภายในซึ่งปัจจัยหลายๆ ปัจจัยที่นำมาพิจารณารวมกันส่งผลให้เกิดความมีประสิทธิภาพของมาตรการหรือวิธีการควบคุมในสถานศึกษา วิธีการควบคุมที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมให้ทุกครูในสถานศึกษาเกิดความตระหนักถึงความจำเป็นของระบบการควบคุมภายในและเน้นการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาโดยผู้บริหารเพื่อให้คนของสถานศึกษาเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบ

2) การประเมินความเสี่ยง เป็นเครื่องมือในการบริหารที่ผู้บริหารนิยมใช้ในปัจจุบัน เนื่องจากความเสี่ยงจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการประเมินความเสี่ยงนั้นเป็นกระบวนการที่ทำให้สถานศึกษาทราบถึงความเสี่ยงที่กำลังจะเผชิญล่วงหน้าได้ เมื่อทราบถึงความเสี่ยงแล้วก็สามารถที่จะบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อเปลี่ยนวิกฤติให้เป็น โอกาส และลดผลกระทบความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้และต้องเตรียมความพร้อมในทุกสถานการณ์ การประเมินความเสี่ยงจะทำให้ฝ่ายบริหารได้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหาร วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

3) กิจกรรมการควบคุม หมายถึง การกระทำที่ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน และคำสั่งต่างๆ ที่กำหนดซึ่งจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและแนวทางในการควบคุมอันตรายที่อาจเกิดขึ้นและแก้ไขอันตรายได้อย่างถูกต้องปลอดภัย จะเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

4) ข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารในสถานศึกษา การสื่อสารและสารสนเทศ ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการควบคุมภายในยุคปัจจุบัน ซึ่งนับได้ว่าเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร และถ้าข้อมูลข่าวสารมีความทันสมัยก็จะทำให้สถานศึกษารับรู้ข้อมูลได้ทันทั่วทั้งที่มีความได้เปรียบทางด้านธุรกิจ และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการบริหารสถานศึกษา ความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งไม่แพ้กัน ดังนั้น ควรให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าถึงหรือรับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านเครื่องมือเทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบงานที่ดี

5) การติดตามและประเมินผล การควบคุมภายในสถานศึกษาจะสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดการติดตามและประเมินผล เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารมั่นใจได้ว่า มาตรการและระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

- 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
- 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
- 3) การระบุความเสี่ยง หรือ การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
- 4) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- 5) การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)
- 6) กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
- 7) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
- 8) การติดตามประเมินผล (Monitoring)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (2553-2554)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2553) แบ่งปัจจัยความเสี่ยง 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการเรียนการสอน นักศึกษามาเรียนแล้วไม่มีคุณภาพตามที่กำหนด
- 2) ด้านการวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มีจำนวนไม่ถึงเป้าหมาย
- 3) ด้านสารสนเทศ ขาดแคลนบุคลากรที่ทำหน้าที่สารสนเทศ

4) ด้านการบริหารด้านการเงินบางส่วนไม่ถูกต้อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550) จำแนกความเสี่ยงตามพันธกิจของสถานศึกษา 4 ด้าน

1) ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน เช่น ความเสี่ยงด้านการวัดผลประเมินผล กระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร ตำราเอกสาร

2) ความเสี่ยงด้านการวิจัย เช่น ความเสี่ยงด้านการเงินสนับสนุนการวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่

3) ความเสี่ยงด้านบริการและสนับสนุน เช่น ระบบคุณภาพของหน่วยงานระบบฐานข้อมูล

4) ความเสี่ยงด้านบริการวิชาการ เช่น การจัดกิจกรรมหรือการบริการวิชาการไม่ดีพอ การสื่อสารหรือตอบสนองผู้รับบริการไม่รวดเร็ว

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี (2556) ได้จำแนกปัจจัยเสี่ยงในหลายด้าน คือ

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการยอมรับ และโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหา หรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำงานไม่เป็นระบบหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงานวิชาการเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงานของครู โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในสถานศึกษา กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ความเพียงพอของข้อมูลมีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน การบริหารการเงินไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อเหตุการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินในสถานศึกษา การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินงาน เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงิน

4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน หรือความไม่ทันสมัย และความไม่ครอบคลุม รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน ด้านยุทธศาสตร์ โครงการต่างๆ ที่คัดเลือกมาอาจมีความเสี่ยงต่อเรื่องประสิทธิภาพในการ

ปฏิบัติงานด้านการดำเนินการ อาจมีความเสี่ยงต่อประสิทธิภาพและความโปร่งใส ด้านการเงิน และ การะรับผิดชอบ ด้านกฎ ระเบียบ อาจมีความเสี่ยงต่อเรื่องนิติธรรมและความเสมอภาค

การบริหารความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน ที่เกิดจากการผิดพลาดในกระบวนการดำเนินงาน และก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถานศึกษา โดยข้อผิดพลาดอาจมาจากเทคนิค หรือจากผู้ปฏิบัติงานที่มีการละเมิดกฎระเบียบ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และข้อกำหนดทางราชการหรือเกิดการทุจริตของครูในสถานศึกษาความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น ครูขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูไม่เข้าใจระเบียบการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ครูฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับโดยจงใจ ครูทุจริตและขาดระบบการตรวจสอบภายใน ไม่มีการควบคุมการจัดทำรายงานของเจ้าหน้าที่และไม่จัดส่งรายงานภายในเวลาดำหนด แบบรายงานที่จัดทำขาดการควบคุมและติดตามอย่างใกล้ชิด

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2553, น. 137) ได้ให้แนวทางปฏิบัติงานวิชาการเพื่อ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาไว้ ตามหลักการของ วงจรคุณภาพ โดยเริ่มต้นจากการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจของสถาบัน มีการระบุรายละเอียดการทำงานของ คณะกรรมการหรือคณะทำงาน เช่น นโยบายหรือแนวทางในการดำเนินงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ กำหนดระยะ เวลาให้มีการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ จากนั้นต้องมีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงตามบริบทของสถาบัน โดยการวิเคราะห์ และระบุความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายหรือล้มเหลวหรือลดโอกาสที่ระบุ เป้าหมายในการบริหารการศึกษา ซึ่งประเด็นความเสี่ยงที่นำมาพิจารณาควรมองถึงคุณภาพการศึกษารวมถึงความสูญเสียทางด้านชีวิต บุคลากร และทรัพย์สินของสถาบันเป็นสำคัญ โดยที่ปัจจัยเสี่ยงหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอาจใช้กรอบแนวคิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน อาคารสถานที่ อุปกรณ์ วิธีการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เป็นต้น ทำการจัดลำดับความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาจากมิติของโอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง ต่อไปสถาบันจะต้องประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่วิเคราะห์ได้ การประเมินโอกาสความเสี่ยง ให้ประเมินจากความถี่ที่เคยเกิดเหตุการณ์เสี่ยงในอดีต หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ในอนาคต โดยคาดการณ์จากข้อมูลในอดีต รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมปัจจัยเสี่ยงในปัจจุบัน สำหรับการประเมินผลกระทบของความเสี่ยง ให้ประเมินจากความรุนแรง ถ้ามีเหตุการณ์เสี่ยงดังกล่าวเกิดขึ้น โดยจะมีความรุนแรงมาก ถ้ากระทบต่อความเชื่อมั่นต่อคุณภาพทางการศึกษาของสถาบัน ฐานะการเงิน ขวัญกำลังใจและความปลอดภัยของครู

การบริหารความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานที่เกิดจากการผิดพลาดในกระบวนการดำเนินงาน และก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถานศึกษา โดยข้อผิดพลาดอาจมาจากเทคนิค หรือจากผู้ปฏิบัติงานที่มีการละเมิดกฎระเบียบ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และข้อกำหนดทางราชการหรือเกิดการทุจริตของครูในสถานศึกษาความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น ครูขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูไม่เข้าใจระเบียบการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ครูฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับโดยจงใจ ครูทุจริตและขาดระบบการตรวจสอบภายในไม่มีการควบคุมการจัดทำรายงานของเจ้าหน้าที่และไม่จัดส่งรายงานภายในเวลากำหนด แบบรายงานที่จัดทำขาดการควบคุมและติดตามอย่างใกล้ชิด

สรุปได้ว่า แนวทางการประเมินความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา โดยวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งการดำเนินงานนั้นต้องเป็นไปตามนโยบายของสถานศึกษาในการควบคุม เพื่อป้องกันความเสี่ยงสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงนั้นเป็นเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งการเลือกใช้จะขึ้นอยู่กับบริบทของสภาพแวดล้อมและดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่ต้องใช้วิธีการสื่อสารที่ดี เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน

2.2 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

2.2.1 ความหมายของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

วีระชาติ ชูตินันท์ วัฒนโรดม (2552) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การกระทำของแต่ละบุคคล ที่มีความสามารถและความพร้อม พยายามทุ่มเทอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานของตนอย่างคล่องแคล่ว ด้วยความมีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ ปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลารวดเร็ว ถูกต้อง มีคุณภาพ และมาตรฐาน จึงสรุปได้ว่าบุคคลจะมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ต้องเกิดจากความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในงานพร้อมด้วยจิตใจที่ซื่อสัตย์ และภักดีต่อองค์กร งานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่การกำหนดไว้หรือดียิ่งขึ้น

กู๊ด (Good, 1973, p. 193) ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถสำเร็จ ที่ทำให้เกิดความสำเร็จตามความปรารถนาโดยใช้เวลา และความพยายามเล็กน้อย ก็สามารถให้ผลงานที่ได้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

ปีเตอร์สัน และ โพลวแมน (Peterson & Plowman, 1953 อ้างถึงใน สมจิตร์ สุวรักษ์, 2554, น. 40) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การลดต้นทุนในการผลิต

คุณภาพของการมีประสิทธิผล และความสามารถในการผลิต การดำเนินงานด้านธุรกิจที่ถือว่ามีประสิทธิภาพสูงนั้น เพื่อสามารถผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการ

แคทซ์ และ คาห์น (Katz & Kahn, 1978, p. 9) ได้ให้ความหมายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษา วัดจากปัจจัยนำเข้าเปรียบเทียบกับผลผลิตที่ได้จะทำให้ประสิทธิภาพจากความ เป็นจริง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ปัจจัยสำคัญ คือ การฝึกอบรมประสบการณ์ ความรู้สึกผูกพันยังมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

มิลเลท (Millet อ้างถึงใน กอบศักดิ์ มูลมัย, 2554, น. 44) ได้ให้ความหมายประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ และได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติงาน

ไซมอน (Simon อ้างถึงใน กอบศักดิ์ มูลมัย, 2554, น. 44-45) ได้กล่าวว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง สัดส่วนระหว่างการลงทุนให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างความพยายามกับผลลัพธ์ระหว่างรายรับรายจ่าย โดยให้ความเห็นว่าในสังคมนั้น ไม่สามารถจะวัดประสิทธิภาพสมบูรณ์ได้ แต่อาจวัดได้ในเชิงเปรียบเทียบพิจารณาว่า งานใดมีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้น พิจารณาจากปัจจัยนำเข้ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า และถ้าเป็นการบริหารราชการและสถานศึกษาของรัฐบาลก็ควรบวกกับความพึงพอใจของผู้บริการเข้าไปด้วยซึ่งอาจเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$E = (O-I) + S \text{ เมื่อ}$$

E = Efficiency คือ ประสิทธิภาพของงาน

O = Output คือ ผลผลิตที่ได้รับออกมา

I = Input คือ ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ไป

S = Satisfaction คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา

ไรแอน และ สมิท (Ryan & Smith, 1954, p. 276) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพของบุคคล ว่าเป็นความสัมพันธ์ในแง่บวกกับสิ่งที่ทุ่มเททุนให้กับงานซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนั้นมองจากมุมของการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ให้กับการปฏิบัติงาน เช่น ความพยายาม กำลังงาน กับผลลัพธ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น

เซอร์โต (Certo, 2000, p. 9) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพหมายถึง เป็นวิธีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้เกิดความสิ้นเปลืองน้อยที่สุด โดยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ทรัพยากรต่ำสุด

ฮาร์ริงตัน (Harrington, 1996, pp. 1853-1931) ได้ให้ความหมายประสิทธิภาพสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญที่โครงสร้างและเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งกำหนดหลักประสิทธิภาพไว้ 12 ประการ ที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการบริหารจัดการที่มีระบบ โดยมุ่งที่การปฏิบัติให้เหมาะสมและง่ายขึ้น ซึ่งจะลดความสิ้นเปลืองในด้านต่างๆ

1) กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องทราบถึงสิ่งที่ต้องการเพื่อลดความคลุมเครือและความไม่แน่นอน

2) ใช้หลักเหตุผลทั่วไป ผู้บริหารต้องพัฒนาความสามารถสร้างความแตกต่างโดยค้นหาความรู้ และคำแนะนำให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3) คำแนะนำที่ดี ผู้บริหารต้องการคำแนะนำจากบุคคลอื่น

4) วินัยผู้บริหารควรกำหนดองค์กรเพื่อให้พนักงานเชื่อถือตามกฎและวินัย

5) ความยุติธรรม ผู้บริหารควรให้ความยุติธรรมและความเหมาะสม

6) มีข้อมูลที่เชื่อถือได้ เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และแน่นอน ผู้บริหารควรมีข้อเท็จจริงเพื่อใช้ในการตัดสินใจ

7) ความฉับไวของการจัดส่งผู้บริหารสถานศึกษา ควรใช้การวางแผนตามหลักวิทยาศาสตร์สำหรับแต่ละหน้าที่เพื่อให้สถานศึกษาทำหน้าที่ได้อย่างราบรื่นและบรรลุจุดมุ่งหมาย

8) มาตรฐานและตารางเวลาผู้บริหารต้องพัฒนาวิธีการทำงานและกำหนดเวลาทำงานสำหรับแต่ละหน้าที่

9) สภาพมาตรฐานผู้บริหารควรรักษาสภาพแวดล้อมให้ดี

10) การปฏิบัติการที่มีมาตรฐานผู้บริหารควรรักษารูปแบบมาตรฐานของวิธีการปฏิบัติที่ดี

11) มีคำสั่งการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานระบุไว้ ผู้บริหารต้องระบุงการปฏิบัติงานที่มีระบบถูกต้องและเป็นลายลักษณ์อักษร

12) การให้รางวัลที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรให้รางวัลพนักงานสำหรับการปฏิบัติงานที่เสร็จสมบูรณ์

นุกูล นิยมไทย (2550, น. 1) การปฏิบัติงาน เป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร

กมล ภูประเสริฐ (2545, น. 6) ให้ความหมายการปฏิบัติงาน หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา ซึ่งต้องปรับปรุงและพัฒนาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา

จินดา อุสมาน (2548, น. 19) ให้ความหมายการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ให้ผลทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษาให้มากขึ้น

กมลกร คงแก้ว (2548, น. 4) ให้ความหมายการปฏิบัติงาน เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมทุกๆ ฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารงานและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ

ภูวนัย เกษบุญชู (2550, น. 71-130) ได้ให้ความหมายประสิทธิภาพ หมายถึง การสนับสนุนให้มีวิธีการบริหารที่จะได้รับผลมากที่สุด โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด นั่นคือ การลดค่าใช้จ่ายด้านวัสดุ และบุคลากรลง ในขณะที่พยายามเพิ่มความแม่นยำ ความเร็ว และความราบเรียบของการบริหารให้มากขึ้น คำว่าประสิทธิภาพจะมีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่าประสิทธิผล ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับคนที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ได้มากน้อยเพียงใดหรือประสิทธิภาพ คือ อัตราการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรว่ามีความเหมาะสมในระดับใดนอกจากนั้น ก็จะมีการประเมินศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่นั้น จะต้องมีการเพิ่มเติมประสบการณ์ในทางด้านใดบ้าง จึงจะทำให้การทำงานในตำแหน่งหน้าที่นั้นมีความสมบูรณ์

ซาลินิค (Zaleanick อ้างถึงใน ภูวนัย เกษบุญชู, 2550, น. 40) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานจะดีมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติงานได้รับการตอบสนองความต้องการ ทั้งภายนอกและภายใน มากน้อยเพียงใด ซึ่งถ้าหากว่าผู้ปฏิบัติงานได้รับการตอบสนองมาก การปฏิบัติงานก็ย่อมมีประสิทธิภาพมากด้วยเช่นกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้ ความต้องการภายนอก ได้แก่ 1) รายได้หรือค่าตอบแทน 2) ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน 3) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 4) ตำแหน่งหน้าที่

ธนรัตน์ แต้วัฒนา (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อองค์กร ดังต่อไปนี้

- 1) ทำให้ผู้บริหารสามารถภาวะกับความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง และโอกาสที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ช่วยเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในการสร้างมูลค่าเพิ่มได้
- 3) ป้องกันการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือไม่คาดฝันที่จะเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินโครงการหรือภายในสถาบันฯ
- 4) สร้างความเชื่อมั่นให้แก่โครงการหรือสถาบันกับบุคคลภายนอก และภายในสถาบัน
- 5) การสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบว่ามิอะไรมีเกิดขึ้นภายในโครงการหรือสถาบัน
- 6) สนับสนุนการตัดสินใจในกระบวนการดำเนินงาน โครงการ หรือการดำเนินงานของสถาบัน

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการในด้านต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักในการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้มีการตอบสนองทั้งภายในและภายนอก โดยวิธีการจัดสรรทรัพยากรให้มีสัดส่วนสัมพันธ์กันทั้งต้นทุนในการผลิตและคุณภาพผลผลิต กล่าวคือ ใช้ทรัพยากรให้สิ้นเปลืองน้อยแต่ผลผลิตสูง ซึ่งถือเป็นผลกำไรจากการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการบรรลุผลสำเร็จนั้น

2.2.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาก้าวไปสู่ความสำเร็จต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง มีนักวิชาการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ดังนี้

เดอร์เชล (Dersal, 1998, pp. 62-72) ได้กล่าวถึง ปัจจัยด้านองค์ประกอบที่สำคัญในการปฏิบัติงาน ทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกพอใจมากหรือน้อย ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ องค์ประกอบที่มีปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) การปกครองบังคับบัญชา
- 2) เงินเดือน
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชา
- 4) ความสำเร็จในการทำงาน

5) การยอมรับทางสังคม

6) ลักษณะงาน

7) ความรับผิดชอบ

8) โอกาสก้าวหน้า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 8-9) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ตามแนวคิดคู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 ประกอบด้วย

1) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำเทคโนโลยี และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การสอน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยเน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามความต้องการของผู้เรียน การบรรยายในชั้นเรียน การสอนเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

อินโพรเซอรัวิส จำกัด (2545, น. 9-10) ที่กล่าวถึงระบบการทำงานและสิ่งสนับสนุนในการทำงานความเสี่ยงที่เกิดจากภายในความเสี่ยงกลยุทธ์การบริหารงานและนโยบายของผู้บริหารแต่ละคนไม่สอดคล้องกัน ฝ่ายบริหารมีอิทธิพลครอบงำการดำเนินงานความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกในด้านการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบราชการกฎหมายหรือกฎระเบียบขององค์กร

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 3-10) ได้แบ่งการปฏิบัติงานวิชาการ ดังนี้

1) ได้แบ่งการบริหารงานวิชาการ เป็นภาระหน้าที่สำคัญยิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง และเกี่ยวข้องกับงานทุกงานในสถานศึกษา เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดทำแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียน

2) การบริหารงานสนับสนุนด้านการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อบริการฝ่ายงาน หรือกลุ่มวิชาต่างๆ ในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานวิชาการได้ โดยไม่มีอุปสรรคและมีความคล่องตัว ซึ่งทำให้การเรียนการสอน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3) การบริหารงานบุคคล ทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ในระยะเวลาสั้นที่สุด และสั้นเปลืองงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด ทำงานอย่างมีความสุข

4) การบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา นอกจากการเรียนการสอนเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาให้เป็นไปด้วยดี การพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ หรือความถนัด ความสนใจของนักศึกษา การรักษาวินัย การจัดบริการและสวัสดิการ การจัดกิจกรรมนักศึกษา

5) การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเอาใจใส่ ดูแลรักษา และตกแต่งซ่อมแซม ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าสร้างเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดสดชื่น ร่มรื่น สวยงาม แก่ครูทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

6) การบริหารงานบริการ มีความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกงานดำเนินการไปตามเป้าหมาย จะต้องให้บริการชุมชน ทั้งในด้านการศึกษาและการบริการ

นักเศรษฐศาสตร์ (Economist Intelligence Unit 2007, p. 6) ที่กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นกิจกรรมแยกส่วนออกไปโดดๆ หรือเป็นกิจกรรมพิเศษ เช่น การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินก็เป็นเรื่องของการเงินฝ่ายอื่นไม่เกี่ยวข้อง แนวคิดใหม่จะต้องบูรณาการโดยการบริหารความเสี่ยงร่วมกันและบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องมีระบบและรูปแบบที่ชัดเจน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2553, น. 2) ได้กล่าวว่า ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือสถานการณ์ที่อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์เป็นอุปสรรคต่อการทำงานทำให้ไม่บรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งความเสี่ยงมี 2 ลักษณะ คือ 1) ความเสี่ยงภายใน 2) ความเสี่ยงภายนอก

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา และสามารถตรวจสอบว่างานที่ดำเนินงานสำเร็จหรือไม่และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารจะได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน ให้มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ ตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เพื่อปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จของสถานศึกษา

2.3 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

ความเป็นมา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ประกาศจัดตั้งชื่อเดิม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี ประกาศจัดตั้งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 18 ตุลาคม 2547 ให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 โดย นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในสมัยนั้น ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสำนักงานส่งเสริม

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 4 มีนาคม 2551 โดย นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เกิดขึ้น ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 มาตรา 17 ซึ่ง กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เป็นหน่วยงานการศึกษาในสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีสถานศึกษาในความดูแล 8 แห่ง ประกอบด้วย

- 1) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองปทุมธานี
- 2) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลองหลวง
- 3) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอธัญบุรี
- 4) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลาดหลุมแก้ว
- 5) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำลูกกา
- 6) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสสามโคก
- 7) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองเสือ
- 8) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

บุคลากร

บุคลากรในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จำนวน 125 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ (ครูอาสาสมัคร) ครู กศน. ครูการศึกษานอกระบบระดับตำบล (ครู กศน.ตำบล) ครูประจำศูนย์การเรียนชุมชน (ครู ศรช.) ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งงานบุคลากรได้รวบรวมข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบของ จำนวนและร้อยละ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 จำนวนและร้อยละของบุคลากร จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา

		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	39	31.20
	หญิง	86	68.80
ตำแหน่ง			
	ผู้บริหาร	8	6.40
	ครูชำนาญการพิเศษ	14	11.20
	ครูชำนาญการ	6	4.80
	ครูอาสาสมัคร กศน.	17	12.80
	ครู กศน.ตำบล	55	44.00
	ครู ศรช.	26	20.80
ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี	116	92.80
	ปริญญาโท	8	6.40
	ปริญญาเอก	1	0.08
รวม		125	100.00

จากตารางที่ 2.1 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (คิดเป็นร้อยละ 68.00) รองลงมา เป็นเพศชาย (คิดเป็นร้อยละ 32.00) ด้านตำแหน่งบุคลากรสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (คิดเป็นร้อยละ 39.20) รองลงมาข้าราชการครู (คิดเป็นร้อยละ 18.40) และน้อยที่สุดเป็นข้าราชการพลเรือน (คิดเป็นร้อยละ 4.00) เกี่ยวกับระดับการศึกษา บุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (คิดเป็นร้อยละ 78.40) รองลงมา ระดับปริญญาโท (คิดเป็นร้อยละ 15.20) และน้อยที่สุด การศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี (คิดเป็นร้อยละ 6.40)

ตารางที่ 2.2 จำนวนและร้อยละของบุคลากร จำแนกตามหน่วยงานและสถานศึกษา

หน่วยงาน/สถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี	17	13.60
2. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองปทุมธานี	22	17.60
3. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอคลองหลวง	18	14.40
4. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอธัญบุรี	20	16.00
5. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลาดหลุมแก้ว	11	8.80
6. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำลูกกา	16	12.80
7. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสามโคก	10	8.00
8. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองเสือ	11	8.80
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 2.2 พบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นบุคลากร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองปทุมธานี (คิดเป็นร้อยละ 17.60) รองลงมาเป็นบุคลากร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอธัญบุรี (คิดเป็นร้อยละ 16.00) และน้อยที่สุดเป็นบุคลากร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสามโคก (คิดเป็นร้อยละ 8.00)

สถานที่ตั้ง เลขที่ 117 หมู่ที่ 1 ถนนดิวานนท์ ตำบลบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000 วันที่ 17 ไร่ 92 ตารางวา

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

- 1) จัดทำยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามสภาพท้องถิ่นและชุมชน
- 2) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 3) วิเคราะห์ จัดตั้ง จัดสรร เงินงบประมาณให้แก่สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 4) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
- 5) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบตามกฎหมายกำหนด
- 6) ส่งเสริม สนับสนุนการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา
- 7) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
- 8) ระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 9) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- 10) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่าย
- 11) ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานนโยบายพิเศษของรัฐบาลและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ
- 12) กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
- 13) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์

ประชาชนผู้พลาดโอกาสในจังหวัดปทุมธานีได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพได้ทุกอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดสังคมเกิดฐานความรู้ การมีอาชีพ และการมีความสามารถเชิงการแข่งขันในประเทศประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีคุณภาพและบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง

2) ส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยทั้งในและต่างประเทศ

3) พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา และบริการจัดการที่มีคุณภาพ

4) กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนโดยการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ชุมชน

5) พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1) ประชาชนผู้พลาดโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดปทุมธานีได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

2) ประชากรวัยแรงงานในจังหวัดปทุมธานีมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบคลุมบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ชุมชนมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจความเป็นประชาคมอาเซียน

4) องค์กรภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

5) นำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น

6) นำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น

7) ชุมชนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาของชุมชน โดยใช้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับตำบลเป็นฐานในการดำเนินกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

8) สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 - 2) จำนวนประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) ที่เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3) จำนวนประชากรวัยแรงงานที่ได้รับบริการการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4) จำนวนประชากรที่ได้รับการศึกษาอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และวิชาอาเซียนศึกษา
 - 5) จำนวนภาคีเครือข่ายที่ร่วมลงนามในข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 - 6) ร้อยละของสถานศึกษาที่นำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาและบริหาร
 - 7) ร้อยละของผู้รับบริการที่มีความพึงพอใจในการบริการสื่อการศึกษาที่สถานศึกษาจัดบริการ
 - 8) ร้อยละของ กศน.ตำบลที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้
 - 9) ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงาน โครงการสำเร็จตามเป้าหมาย
- หลักการของการศึกษานอกระบบ
- 1) เน้นความเสมอภาคใน โอกาสทางการศึกษาการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมและทั่วถึง
 - 2) ส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความยืดหยุ่นในเรื่องกฎเกณฑ์ระเบียบต่างๆ
 - 3) จัดการศึกษาให้สนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายให้เรียนรู้ในสิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิต
 - 4) จัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนมิได้จำกัดเฉพาะครู อาจจะเป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานหรือจากท้องถิ่นการศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการจัดการศึกษาให้ผู้พลาดโอกาสเรียนจากระบบการศึกษาปกติ หรือผู้ต้องการพัฒนาตนเองได้รับการเรียนรู้ โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ตามสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนพึงได้รับดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้อย่างแท้จริง เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่กว้างขวางและเป็นไปในอัตราที่รวดเร็ว

อันจะส่งผลให้ประเทศมีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะเป็นการพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยมุ่งเน้นให้คนมีคุณธรรมนำความรู้ อันจะเป็นสะพานทอดนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาต่อไป

จรรยาพร ธรณินทร์ (2550) การศึกษานอกระบบหรือ Non-formal Education ได้เกิดขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1967 ในการประชุมของ UNESCO เรื่อง The World Educational Crisis ซึ่งได้นิยามการศึกษานอกระบบ หมายถึง “การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แต่นอกกรอบของการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนปกติ โดยมุ่งบริการให้คนกลุ่มต่างๆ ของประชากร ทั้งที่เป็นผู้ใหญ่และเด็ก” โดยเน้นการเรียนรู้ แต่ในปัจจุบันการศึกษานอกระบบคือ กระบวนการจัดการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ทั้งที่เป็นทัศนคติ ทักษะ และความรู้ซึ่งทำได้ยืดหยุ่นกว่าการเรียนในระบบโรงเรียนทั่วไป สมรรถนะที่เกิดจากการศึกษานอกระบบมีตั้งแต่ทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ไข ความขัดแย้งการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหาาร่วมกัน การสร้างความเชื่อมั่น ความรับผิดชอบและความมีวินัย การศึกษานอกระบบยุคใหม่จึงเน้นการเรียนรู้และสมรรถนะ

อาชญญา รัตนอุบล (2548, น. 1) การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการศึกษาซึ่งเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนตามปกติ ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า พัฒนาตนเอง ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะอ่อนตัวให้ผู้เรียนมีความสะดวกเลือกเรียนได้หลายวิธี จึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง การศึกษานอกโรงเรียนมีความหมายครอบคลุมถึงมวลประสบการณ์การเรียนรู้ทุกชนิดที่บุคคลได้รับจากการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติการเรียนรู้จากสังคม และการเรียนรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมการศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการศึกษาในโรงเรียนตามปกติ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีใฝ่อยู่ในระบบโรงเรียนปกติ ได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ ทักษะ ทัศนคติ เพื่อมุ่งแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกฝนอาชีพ หรือการพัฒนาความรู้เฉพาะเรื่องตามที่ตนสนใจ

รณรงค์ เมฆมานุวัฒน์ (2543, น. 6-7) งานด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง การจัดการกิจกรรมการศึกษาที่จัดขึ้นนอกระบบโรงเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ชัดเจน กิจกรรมการศึกษาดังกล่าว มีทั้งที่จัดกิจกรรมโดยเอกเทศ และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมอื่น หน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนนั้น เป็นทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยตรง และหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนชุมชนที่อาศัย การศึกษาเป็นเครื่องมือนำไปสู่วัตถุประสงค์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม ในทางทฤษฎีจึงได้นับ

ต่อเนื่องเอาการศึกษาออกโรงเรียนเป็นระบบหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิต ที่มีส่วนเชื่อมโยงอย่างแนบแน่นและต่อเนื่องกับการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย ทำให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นความหวังของวงการการศึกษา และเป็นกลไกที่สำคัญของรัฐในการพัฒนาคุณภาพของคนส่วนใหญ่ในประเทศได้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 15 การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาซึ่งจัดขึ้นนอกระบบปกติ ที่จัดให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัย ไม่มีการจำกัดพื้นฐานการศึกษาอาชีพประสบการณ์หรือความสนใจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในด้านพื้นฐานแก่การดำรงชีวิต ความรู้ทางด้านทักษะ การประกอบอาชีพและความรู้ด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การจัดการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษาระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ซึ่งเงื่อนไขความสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตร จะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน มาตรา 4 ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 ระบุว่า การศึกษานอกระบบ หมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียน หรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการ และศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี (2553) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสถานะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยง โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงไว้

การศึกษานอกระบบ หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

การศึกษาตามอัธยาศัย หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

สถานศึกษา หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ภาคีเครือข่าย หมายความว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่น รวมทั้งสถานศึกษาอื่นที่มีได้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีส่วนร่วมหรือมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงาน หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มาตรา 5 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ให้บุคคลได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้วหรือไม่ก็ตาม มีสิทธิได้รับการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ตามกระบวนการและการดำเนินการที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ยึดหลักดังต่อไปนี้

1) การศึกษานอกระบบ

(1.1) ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน

(1.2) การกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาและการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

2) การศึกษาตามอัธยาศัย

(2.1) การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

(2.2) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา

(2.3) การจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน

มาตรา 7 การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ ให้ดำเนินการเพื่อเป้าหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

1) ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนและสังคม ที่ใช้ความรู้และภูมิปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ตามแนวทางการพัฒนาประเทศ

2) ภาศึเครือข่ายเกิดแรงจูงใจและความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษา

มาตรา 8 การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ดำเนินการเพื่อเป้าหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

1) ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพชีวิตทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

3) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และเทียบโอนผลการเรียนกับการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน โดยได้รับความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายและสำนักงานระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 21 ให้สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ปรับเปลี่ยนภารกิจมาเป็นสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ กศน. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการ กศน. ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำรง

ตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงมีฐานะเป็นคณะกรรมการดังกล่าวต่อไปและปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยในสถานศึกษา และในระบบธุรกิจสถานประกอบการอื่น ๆ ที่มีการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ซึ่งงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษา มีดังต่อไปนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

ปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย (2554, น. 67-68) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนต่างอำเภอ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 มีการแสดงทัศนะต่อการบริหารแตกต่างกัน โดยที่ข้าราชการครูที่สังกัดในโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าข้าราชการครูในสังกัดในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550, น. 250-259) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารความเสี่ยง เพื่อป้องกันการคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิจัยพบว่า การคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ได้ลุกลามไปสู่สถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ มีความสลับซับซ้อนและยากแก่การตรวจสอบ เช่น เกี่ยวกับการคอร์รัปชันในสังคมอื่นๆ พฤติกรรมคอร์รัปชันที่นิยามในงานวิจัยครั้งนี้ คือ การทำหรือใช้เอกสารปลอม การใช้เวลาราชการไปหาประโยชน์แก่ตนเอง การออกคำสั่งสถานศึกษาที่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริต การละทิ้งหรือการทอดทิ้งหน้าที่ การพิจารณาความดีความชอบ ขัดต่อหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนด การล่วงละเมิดสิทธิเด็ก การประพฤติมิชอบในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ การประพฤติมิชอบในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน การเรียกร้องหรือรับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นโดยมิชอบ การเบียดบังยกยอกหรือนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัวโดยทุจริต การเบิกจ่ายเงินไม่โปร่งใส การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณไม่โปร่งใส ผลการวิจัยพบว่า การคอร์รัปชันยังมีปรากฏในสังคมไทยและในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีความซับซ้อนยากแก่การ

ตรวจสอบ เนื่องจากวัฒนธรรมของคนไทย และของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดโครงสร้างสถานศึกษาไม่สอดคล้องต่อภารกิจที่เปลี่ยนไปสู่การกระจายอำนาจ รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์ปชั่นในสถานศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบต่างๆ คือ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ดัชนีชี้วัดรูปแบบแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบประกอบด้วยหลักการจัดการความเสี่ยงหลักการกระจายอำนาจแบบการมีส่วนร่วม หลักการ พัฒนาสมรรถนะบุคลากร และหลักการควบคุมองค์ประกอบด้วยแนวทางการปฏิบัติ และใช้การตรวจสอบความตรงของรูปแบบ โดยการจัดการสัมมนา จัดเวลา

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 317) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย โดยปัจจัยความเสี่ยงของสถานศึกษาในเมือง นอกเมืองและในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน แนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ปัจจัยความเสี่ยงด้านการจัดการเรียนการสอนควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยง โดยการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง รวมไปถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงินควรใช้ วิธีการบริหารความเสี่ยง โดยการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยง ด้านความมั่นใจทางการศึกษาควรใช้วิธีการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคี คือ ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ประกอบการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยง โดยการควบคุมและมาตรการในการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง รวมไปถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารการจัดการความปลอดภัยควรใช้วิธีการควบคุมและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

พิลัพร พวงสวัสดิ์ (2551) และ ชาตรี จันทร์ดา (2552) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พบว่า มีปัญหาด้านความรู้ที่ปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ ขาดความรู้ และทักษะด้านการบริการการจัดกิจกรรม การติดตามของเจ้าหน้าที่ไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบการประสานงานกับหน่วยงานมีความยุ่งยาก การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ยังล่าช้า ขาดการอบรมพัฒนาความรู้ ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม และการนิเทศติดตามผลไม่ต่อเนื่อง

วินัย เวียงลอ (2552, น. 48) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนแม่แสเหนือ พบว่า การใช้เงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจเกิดจากกิจกรรมเร่งด่วนของการสั่งการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือกิจกรรมใหม่ของผู้ชมชนที่โรงเรียนเข้าร่วมและงานจัดเลี้ยงต่างๆ ที่เกิดจากวัฒนธรรมองค์กร โรงเรียนต้องหางบประมาณจากองค์กรอื่นมาสนับสนุนมากขึ้น และชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มาวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการเงินเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นและจัดลำดับการใช้เงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจ ในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงโรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจน ส่วนการลดความเสี่ยงโรงเรียนควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้เรื่องการเงินและบัญชีมาปฏิบัติหน้าที่โดยตรง และการปฏิบัติงานด้านการเงินต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระบบระเบียบ สำหรับการยอมรับความเสี่ยง ควรจัดงบประมาณสำรองให้ภารกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ให้บรรลุผลสำเร็จและไม่พบการดำเนินการถ่ายโอนความเสี่ยง ส่วนการควบคุมภายในโรงเรียนควรดำเนินการให้เป็นระบบและสามารถควบคุมการปฏิบัติงานการเงินของโรงเรียนได้

ปัญญา บุรณะนันท์ศิริ (2549) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักอำนวยการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักอำนวยการ กระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์และการบริหารงาน ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกือบทุกและด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยการปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักอำนวยการ ผลการวิจัยผู้บริหารควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น และให้โอกาสบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารงาน และให้ผลประโยชน์ตอบแทนกับผู้ที่ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และสนับสนุนให้เกิดกับบริหารรุ่นใหม่

ไพรวลัย คุณาสถิตชัย (2553, น. 78-80) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับการปฏิบัติระดับมาก แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางด้านการเงินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น คือ 1) กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ต้องเป็นนโยบายและบังคับผู้บริหารออกแบบแนวทางการปฏิบัติ การกำหนดเรื่องความเสี่ยงในเรื่องการบริหารความเสี่ยง 2) มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน 3) มีหน่วยงานให้คำปรึกษาส่วนกลาง การปฏิบัติงานต้องมีการปรับปรุงกระบวนการเพื่อลดความเสี่ยง 4) เจ้าหน้าที่มีสมรรถนะในการให้บริการและควรคัดเลือกผู้ปฏิบัติทางด้านการเงินและบัญชีอย่างรอบคอบ 5) การสื่อสารและ

ให้ข้อมูลความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ประเด็นความเสี่ยงต้องได้รับการจัดการทันทีและการปรับปรุงแผนการดำเนินงานที่จำเป็น 6) การจัดให้มีการอบรมและใช้กลไกการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติที่เหมาะสม 7) จัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินการสนับสนุนการทำการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติและพัฒนาความสามารถในการบริหารความเสี่ยงของพนักงาน และ 8) ผู้ตรวจสอบภายในมีบทบาทสำคัญในการทำให้มั่นใจว่า องค์กรมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยงในกรณีจำเป็นผู้ตรวจสอบภายในควรเสนอแนะประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุง

ธีร์รัฐ ไชยเทพ และ สิริพร สาลีศรี (2550) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพความต้องการและปัญหาในการปฏิบัติงาน พบว่า ชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสารวิชาการไม่เพียงพอ ขาดการยอมรับจากชุมชน ขาดเครื่องมือติดต่อสื่อสาร ขาดเอกสารเผยแพร่ในการปฏิบัติงานขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

ปิยะวรรณ มารวิชัย (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) พบว่า ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พนักงานมีความคิดว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ตามความรู้ของพนักงาน) ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในทิศทางบวก ถ้าปัจจัยสภาพแวดล้อมดีก็ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในเรื่องของปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ตำแหน่ง และระดับเงินเดือน รวมถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมต่างก็ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน และผู้บริหารควรพิจารณาปัจจัยและบริหารปัจจัย เพื่อใช้เป็นตัวกระตุ้นให้พนักงานสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อัจฉริยา อนันตพงศ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยงในการบริหารงานพัสดุของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ผลการวิจัยพบว่า มีรายการความเสี่ยง 13 รายการ ซึ่งความเสี่ยงทั้งหมดอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก รายการความเสี่ยง 3 รายการแรก คือ 1) ผู้ขาย/ผู้รับจ้างไม่มีความพร้อมในการดำเนินการ 2) รับข้อมูลหรือแยกเอกสารจากหน่วยงานขอรับบริการล่าช้า และ 3) มีการยกเลิกการดำเนินการล่าช้า การยกเลิกสัญญาจากรายการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้วิเคราะห์หาสาเหตุและสามารถจัดแนวทางบริหารความเสี่ยงได้ 9 แนวทางด้วยกัน ซึ่งการบริหารงานพัสดุสามารถนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติได้จริงและไปขยายผลหรือต่อยอดในการบริหาร

ความเสี่ยงของหน่วยงานอื่นๆ ภายในองค์กร สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วนในการบริหารงานในภาพรวมทั้งองค์กร

2.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

คาห์น และ เบอร์นีส (Khan & Burnes, 2007, pp. 197-216) ได้ศึกษาเรื่อง ความเสี่ยงและการจัดการโซ่อุปทานโดยการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา ซึ่งพบว่ามีการอภิปรายและถกเถียงถึงประเด็นเรื่องความเสี่ยงค่อนข้างมาก ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณแต่ในทางปฏิบัติจำเป็นที่จะต้องมีการประยุกต์จากทฤษฎีเกี่ยวกับความเสี่ยง และวิธีการจัดการความเสี่ยงในโซ่อุปทานให้เข้ากับธุรกิจแต่ละประเภท โดยผู้วิจัยได้เสนอว่าควรจะเป็นการรวบรวมทฤษฎีต่างๆ มาใช้ควรให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยงและโซ่อุปทาน

คาร์เตอร์ และ คาวินาโต (Carter & Cavinato, 2004, pp. 397-413) วิเคราะห์เทคนิคการประเมินความเสี่ยงด้านอุปทาน โดยการหาความน่าจะเป็นที่จะเกิดความเสี่ยงด้านการจัดการซื้อและผลกระทบหากเกิดความเสี่ยงดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของผู้ส่งมอบ กระบวนการปรับปรุงผู้ส่งมอบและการลดโอกาสการเกิดความเสียหายจากผู้ส่งมอบ เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของผู้ส่งมอบและหาจุดที่เหมาะสมของบริษัทผู้ซื้อและผู้ขายในการเจรจาต่อรองกัน รวมทั้งลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนในด้านผู้ส่งมอบงาน

เทเลอร์ (Taylor, pp. 18-86) ได้รับยกย่องให้เป็นบิดาแห่งการบริหารตามหลักวิทยาศาสตร์ และบิดาแห่งการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ (Father of Scientific Management) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเสรีภาพและประชาธิปไตยของบุคคลคือ เรื่องการใช้หลักเหตุผลในการบริหารและโดยนั้นเรื่องประสิทธิภาพของตัวคนงานของสถานศึกษา เทเลอร์ ถือว่าสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพสูงสูดนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่าง คือ

- 1) การเลือกคนงานที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)
- 2) การฝึกอบรมให้คนงานทำงานอย่างถูกวิธี (Training)
- 3) การหาสิ่งจูงใจให้เขาเกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation) ซึ่งเทเลอร์จะมุ่งมองในเรื่องค่าตอบแทนแรงงานเป็นเกณฑ์

เทเลอร์ (Taylor) ได้เน้นหลักถึงการศึกษาเรื่อง เวลา และการเคลื่อนไหวของคนงานในการทำงาน เทเลอร์ (Taylor) คิดว่าหน้าที่ใหม่ๆ สำหรับผู้บริหารควรมีดังนี้ คือ

- 1) กำหนดงานและพัฒนาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดของคนงานแต่ละคน โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ได้ทดลองพิสูจน์มาแล้วแทนที่จะปล่อยให้คนงานทำงานแบบตามใจชอบ

- 2) ต้องมีการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่ดีที่สุดเพื่อให้ได้คนที่เหมาะสมกับงานนั้น
- 3) ฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานที่คัดเลือกไว้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม
- 4) กำหนดระดับผลผลิตที่คาดหวังหรือมาตรฐานของผลผลิต
- 5) จัดให้รางวัลหรือจ่ายค่าตอบแทนพิเศษ สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีผลผลิตมากกว่ามาตรฐานที่กำหนด

เวสเตอร์แมน (George Westerman, 2006, p. 336) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อความจำเป็นในคุณค่ากลยุทธ์ทางธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่าความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยี มี 6 ด้านด้วยกัน คือ

- 1) เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย การบริหารองค์กรประกอบต่างๆ เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานระดับมาตรฐาน อายุและเทคโนโลยี
- 2) ประโยชน์การใช้และข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย ความสอดคล้องของข้อมูลระดับ ของข้อกำหนด ความซับซ้อนของโครงสร้าง
- 3) บุคคลและทักษะ ประกอบด้วย การหมุนเวียน การวางแผนทางด้านทักษะ การอบรม การรับคนใหม่ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ
- 4) ผู้จำหน่ายและหุ้นส่วนต่างๆ ประกอบด้วย วิธีการใช้ มาตรฐาน การยอมรับความเสี่ยงของลูกค้า
- 5) นโยบายและกระบวนการ ประกอบด้วย การควบคุมโครงสร้าง ระดับมาตรฐาน ระดับความรับผิดชอบ
- 6) องค์กร ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร การตัดค่าใช้จ่าย ต้นทุน กระบวนการกองทุน Pricewaterhouse Coopers (2004, p. 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงไว้ว่า ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายในขณะที่ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในด้านผลกำไรและการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กรและสร้างความมั่นใจในการรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบอีกด้วย

มหาวิทยาลัยเคลมสัน (Clemson University and Communities In Schools, 2007) ที่ได้เสนอความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการดูแลนักเรียนในโรงเรียนการแลกเปลี่ยนในการให้บริการทางการศึกษาและการมอบหมายหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อม

เมอร์ตัน (Merton, 1940) นักสังคมวิทยา ที่เสนอข้อโต้แย้งเป็นคนแรกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของคนในองค์กรกับ โครงสร้างขององค์กรว่าจะก่อให้เกิดผลซึ่งไม่คาดหวังตามมา โดยเฉพาะองค์กรที่มีโครงสร้างแบบ Bureaucracy เขากล่าวว่า การควบคุมและการ

ประสานงานโดยอาศัยกฎข้อบังคับในการจัดองค์กรที่มีเหตุผลและกฎข้อบังคับช่วยให้สามารถทำนายพฤติกรรมของคนในองค์กรได้ แต่ก็จะทำให้พฤติกรรมนั้นมีความยืดหยุ่นได้น้อย การเน้นที่ใช้กฎข้อบังคับเพื่อองค์กรจะทำให้สมาชิกในองค์กรนำเอากฎข้อบังคับขององค์กรมาเป็นเป้าหมายของตนเอง กฎเกณฑ์ข้อบังคับขององค์กรจะไม่ใช่วิถีทาง (Means) ที่จะทำให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่จะเป็นเป้าหมายของสมาชิกในองค์กรแทนที่จะเป็นวิธีการที่ทำให้งานสำเร็จด้วยการเข้าแทนที่ Displacement เป้าหมายขององค์กร โดยเป้าหมายของบุคคลเช่นนี้จะนำไปสู่ความไร้ประสิทธิผลขององค์กร ข้อโต้แย้งของเมอร์ตันนี้ ปรากฏอยู่ในบทความเรื่อง Bureaucratic Structure and Personality ภายหลังที่แนวความคิดเรื่อง Bureaucracy ได้เป็นที่ยอมรับกันว่าจะช่วยให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับผลที่ไม่พึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นตามมาจากอันเนื่องมาจากการเน้นการควบคุม เพื่อให้สามารถคาดการณ์พฤติกรรมของปัจเจกชนในองค์กรที่เมอร์ตัน เสนอไว้มี 3 ประการ คือ

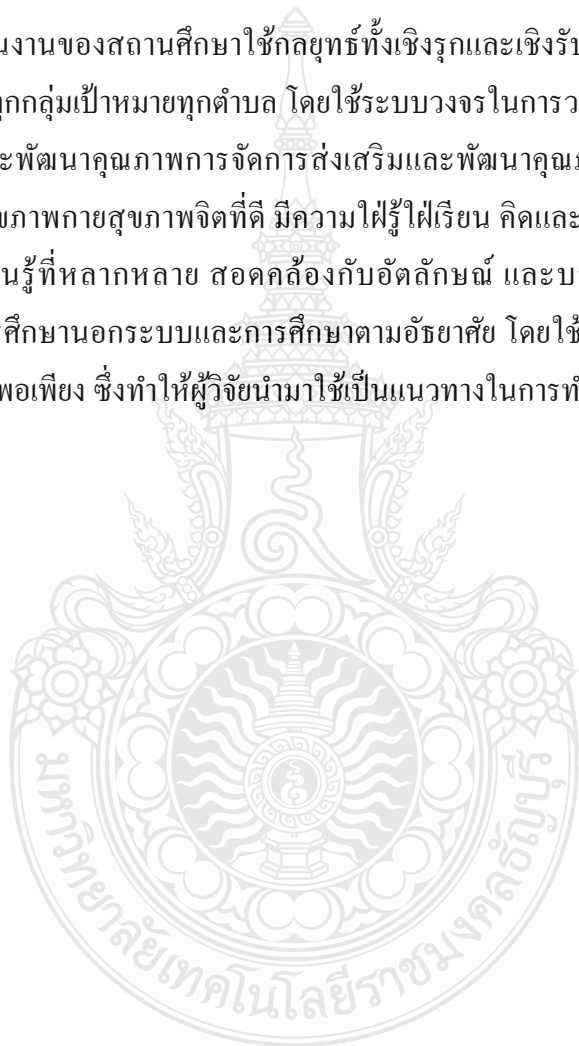
1) ลดความสัมพันธ์อันเป็นการส่วนตัวของสมาชิกในองค์กรลง การเลื่อนขั้นและประเมินบุคคลขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของแต่ละคนในดำเนินงาน

2) มีการเพิ่มกฎระเบียบ ข้อบังคับในองค์กรมากขึ้น สมาชิกขององค์กรจะนำกฎระเบียบมาเป็นเป้าหมายในการปฏิบัติงานแทนเป้าหมายที่เป็นจริงขององค์กร

3) มีการเพิ่มการใช้การแบ่งแยกออกเป็นลำดับชั้น เป็นเทคนิคของการตัดสินใจซึ่งหมายถึง การไม่แสวงหาทางเลือกที่สามารถปฏิบัติได้จริง แต่จะจำแนกออกเป็นลำดับชั้นว่าอะไรควรตัดสินใจก่อน และรองๆ ลงไป คือ อะไรเป็นการกำหนดแนวทางในการตัดสินใจที่สำคัญเพียงแนวทางเดียว โดยไม่ให้มีโอกาสเลือกตัดสินใจได้ แม้ว่าสถานการณ์จะต่างกัน

จากการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปว่า การบริหารส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และพบว่า ด้านกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยงโดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และครูมีการจัดแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา รองลงมาครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามแสดงความคิดเห็นประชุมพูดคุยให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน นอกจากนั้นครูให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ หลักสูตรที่เปิดสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา จากการวิจัยภาพรวม

พบว่า การบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา มีแนวโน้มว่ามีความสัมพันธ์กันในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาได้ดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อ่างอิงผลการประเมินตนเองย้อนหลัง 3 ปีที่ผ่านมาโดยยึดหลักการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาบุคลากร และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาใช้กลยุทธ์ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ เพื่อสามารถให้บริการแก่ประชาชนครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายทุกตำบล โดยใช้ระบบวงจรในการวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม ตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและผู้รับบริการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน คิดและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล โดยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับอัตลักษณ์ และบรรดุปรัชญาวิสัยทัศน์ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้เอกลักษณ์ของสถานศึกษา คือ คุณธรรมนำสู่ชีวิตพอเพียง ซึ่งทำให้ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ที่มีลักษณะเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกทุกหน่วยในประชากรที่ศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล เอกสารทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำนวน 7 สถานศึกษา จำนวน 125 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ	จำนวน
1. เมืองปทุมธานี	22
2. คลองหลวง	18
3. ธัญบุรี	20
4. ลาดหลุมแก้ว	11
5. ลำลูกกา	16
6. สามโคก	10
7. หนองเสือ	11
รวม	125

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี (2556)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ ของ ลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานในระดับ มาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานในระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี โดย สอบถาม 2 ด้าน ดังนี้ 1) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ ของ ลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

2) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ

3) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เพื่อดำเนินการ สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาและกรอบแนวคิดของการวิจัย

4) นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

5) นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและด้านวัดผลประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

- ให้คะแนน + 1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในข้อความนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 0 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อความนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในข้อความนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อความ พิจารณาจากข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ไม่ต่ำกว่า 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อความใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) หากผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ พบว่าข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิง เนื้อหาแล้วนำมาหาค่าความสอดคล้อง (ดังภาคผนวก ง) ผลการตรวจสอบสรุปประเด็น โดยการหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

6) นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน วิชาการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและนำไปหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง คอมพิวเตอร์หาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธแอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970, p. 161 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2555) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.934 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.734 ค่าสหสัมพันธ์แอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ 0.834

7) ดำเนินการปรับปรุงและตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัยให้ถูกต้องอีก ครั้งก่อนนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ติดต่องานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูลการวิจัย ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ 7 แห่ง และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

3.3.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอที่เป็นประชากร ในจังหวัดปทุมธานี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ และครูผู้สอน กำหนดเวลาขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน

3.3.3 เก็บรวบรวมและติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน และแจกแบบสอบถามอีกครั้งในรายที่แบบสอบถามสูญหายหรือไม่สมบูรณ์ โดยขยายเวลาอีก 5 วัน

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปยังศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จำนวน 125 ฉบับ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาดำเนินการดังนี้

3.4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.2 นำข้อมูลสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึก และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เพื่อทราบว่า การบริหารความเสี่ยง - การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี มีความเสี่ยงในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ ของช่วงคะแนน (Class Interval) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51	ถึง	5.00	หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51	ถึง	4.50	หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51	ถึง	3.50	หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51	ถึง	2.50	หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00	ถึง	1.50	หมายถึง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.3 นำข้อมูลสอบถาม ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึก และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้แปลความหมายรายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงคะแนน (Class Interval) 5 ระดับ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.4 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ได้แล้ว นำเอาค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.5 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

3.5.1 สถิติพารามิเตอร์ (Parametric Statistics)

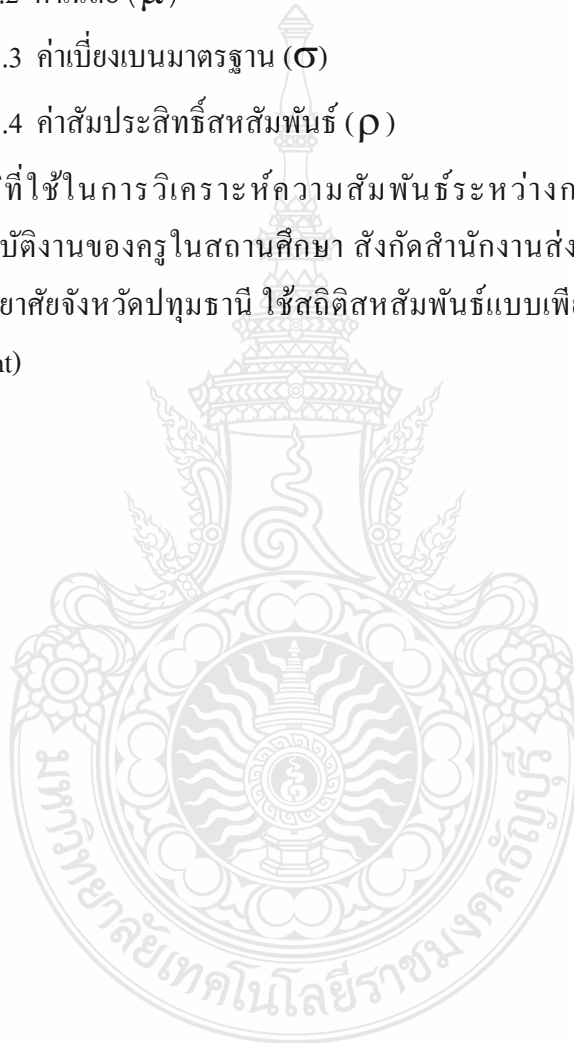
3.5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.1.2 ค่าเฉลี่ย (μ)

3.5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3.5.1.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบข้อคำถามของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เพื่อเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำนวน 7 สถานศึกษา รวมมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 125 คน จำนวนแบบสอบถาม 125 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาครบ 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

4.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
σ	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ρ	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X_{tot}	แทน	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา

X_1	แทน	ด้านกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง
X_2	แทน	ด้านการระบุความเสี่ยงต่างๆ
X_3	แทน	ด้านการประเมินความเสี่ยง
X_4	แทน	ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง
X_5	แทน	ด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง
X_6	แทน	ด้านข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง
X_7	แทน	ด้านการติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง
Y_{tot}	แทน	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู
Y_1	แทน	ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
Y_2	แทน	ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำนวนแบบสอบถาม 125 ฉบับ เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการสอน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	39	31.20
	หญิง	86	68.80
2. อายุ	21 - 25 ปี	6	4.80
	26 - 30 ปี	26	20.80
	31 - 35 ปี	24	19.20
	36 - 40 ปี	12	9.60
	41 - 45 ปี	23	18.40
	46 - 50 ปี	11	8.80
	51 ปีขึ้นไป	23	18.40
3. ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี	116	92.80
	ปริญญาโท	8	6.40
	ปริญญาเอก	1	0.80
4. ประสบการณ์ในการสอน (ถ้าเกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)			
	น้อยกว่า 5 ปี	28	22.40
	5 - 10 ปี	56	44.80
	11 - 15 ปี	15	12.00
	16 - 20 ปี	2	1.60
	21 - 25 ปี	4	3.20
	25 ปีขึ้นไป	20	16.00
5. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา			
	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	8	6.40
	ครูชำนาญการพิเศษ	14	11.20
	ครูชำนาญการ	6	4.80

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครู อาสาสมัคร กศน.	16	12.80
ครู กศน.ตำบล	55	44.00
ครู ศรช.	26	20.80
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.80) มีอายุระหว่าง 26-30 ปี (ร้อยละ 20.80) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 92.80) มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี (ร้อยละ 44.80) และมีตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายในสถานศึกษาเป็น ครู กศน.ตำบล (ร้อยละ 44.00)

4.2 การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

จากการระดับศึกษาการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากประชากร จำนวน 125 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี
โดยภาพรวม (X_{tot})

การบริหารความเสี่ยง	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (X_1)	4.90	0.29	มากที่สุด
2 การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ (X_2)	4.87	0.31	มากที่สุด
3 การประเมินความเสี่ยง (X_3)	4.93	0.75	มากที่สุด
4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4)	4.87	0.34	มากที่สุด
5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5)	4.90	0.28	มากที่สุด
6 ข้อมูลในการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X_6)	4.84	0.37	มากที่สุด
7 การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7)	4.86	0.37	มากที่สุด
รวม (X_{tot})	4.88	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่าการบริหารความเสี่ยงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.88$, $\sigma=0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.84-4.93$) โดยเรียงลำดับ ด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การประเมินความเสี่ยง ($\mu=4.93, \sigma=0.75$) รองลงมา ได้แก่ กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง ($\mu=4.90, \sigma=0.29$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลในการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง ($\mu=4.84, \sigma=0.37$)

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานีแยกตามรายด้าน ดังตารางที่ 4.3 - 4.9

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (X_1)

การบริหารความเสี่ยง ด้านกำหนดเป้าหมาย การบริหารความเสี่ยง (X_1)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับพันธกิจ	4.85	0.42	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา	4.85	0.42	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจน	4.83	0.43	มากที่สุด
4 สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ประเมินการปฏิบัติงานของครูได้เหมาะสม	4.82	0.45	มากที่สุด
5 ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้งาน	4.77	0.51	มากที่สุด
รวม	4.82	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.82$, $\sigma=0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.77-4.85$) โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับพันธกิจ และสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ($\mu=4.85$, $\sigma=0.42$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจน ($\mu=4.83$, $\sigma=0.43$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้งาน ($\mu=4.77$, $\sigma=0.51$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการระบุความเสี่ยงต่างๆ (X_2)

การบริหารความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยงต่างๆ (X_2)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 สถานศึกษามีการระบุความเสี่ยงครอบคลุมภารกิจที่ปฏิบัติ	4.74	0.51	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมาย	4.82	0.45	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้	4.80	0.45	มากที่สุด
4 สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับกลยุทธ์	4.86	0.43	มากที่สุด
5 สถานศึกษามีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปี ตลอดจนมีการวางแผนระยะยาวในด้านกำลังคน	4.72	0.59	มากที่สุด
รวม	4.77	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการระบุความเสี่ยงต่างๆ (X_2) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.77$, $\sigma=0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.72-4.86$) โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับกลยุทธ์ ($\mu=4.86$, $\sigma=0.43$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมาย ($\mu=4.82$, $\sigma=0.45$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปี ตลอดจนมีการวางแผนระยะยาวในด้านกำลังคน ($\mu=4.72$, $\sigma=0.59$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3)

การบริหารความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 มีระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาในทุกกิจกรรม การเรียนการสอนและจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับถือปฏิบัติ	4.74	0.52	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกแบบให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน	4.80	0.58	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน	4.74	0.54	มากที่สุด
4 สถานศึกษามีการประเมินตามความจริงในการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู	4.78	0.52	มากที่สุด
5 มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์	4.80	0.48	มากที่สุด
รวม	4.77	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.77$, $\sigma=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.74-4.80$) โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกแบบให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ($\mu=4.80$, $\sigma=0.58$) และมีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ($\mu=4.80$, $\sigma=0.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาในทุกกิจกรรม การเรียนการสอนและจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับถือปฏิบัติ ($\mu=4.74$, $\sigma=0.52$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4)

การบริหารความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 สถานศึกษายอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานของครู	4.74	0.60	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน	4.74	0.52	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและปฏิบัติงานของครู	4.82	0.48	มากที่สุด
4 สถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถได้รับบริการ ได้อย่างถูกต้อง	4.82	0.48	มากที่สุด
5 สถานศึกษามีการศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอน	4.84	0.45	มากที่สุด
รวม	4.79	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.79$, $\sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.74-4.84$) โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอน ($\mu=4.84$, $\sigma=0.45$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและปฏิบัติงานของครู และสถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถได้รับบริการ ได้อย่างถูกต้อง ($\mu=4.82$, $\sigma=0.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงภายใต้กรอบกำหนดแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน ($\mu=4.72$, $\sigma=0.52$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5)

การบริหารความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_5)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 สถานศึกษามีการพัฒนาครูที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และมีการจัดอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง	4.84	0.43	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนา การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.80	0.58	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกสัปดาห์และจัดบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง	4.84	0.41	มากที่สุด
4 สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรด้านการเรียนการสอน ได้รวดเร็วและเพียงพอ	4.86	0.39	มากที่สุด
5 สถานศึกษามีการพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารอย่างทั่วถึง และรวดเร็ว	4.83	0.42	มากที่สุด
รวม	4.83	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.83$, $\sigma=0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.80-4.86$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรด้านจัดการเรียนการสอนได้รวดเร็วและเพียงพอ ($\mu=4.86$, $\sigma=0.39$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการพัฒนาครูที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และมีการจัดอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.84$, $\sigma=0.43$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\mu=4.80$, $\sigma=0.58$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี
ด้านข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X_0)

การบริหารความเสี่ยง ด้านข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X_0)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือการติดตามผล ให้ได้มาตรฐาน	4.75	0.49	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ	4.80	0.47	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการติดต่อประสานงานกับครู กศน.ตำบล เพื่อ พัฒนาระบบและกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.74	0.55	มากที่สุด
4 สถานศึกษามีระบบรายงานผลที่ถูกต้องรวดเร็วเชื่อมโยง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	4.70	0.58	มากที่สุด
5 สถานศึกษามีการใช้งานตามบทบาท สิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้ แรงงานเหล่านั้นอย่างชัดเจนสามารถควบคุมงานเป็นระบบ	4.76	0.48	มากที่สุด
รวม	4.75	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.75, \sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.70-4.80$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ ($\mu=4.80, \sigma=0.47$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการใช้งานตามบทบาท สิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้แรงงานเหล่านั้นอย่างชัดเจนสามารถควบคุมงานเป็นระบบ ($\mu=4.76, \sigma=0.48$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีระบบรายงานผลที่ถูกต้องรวดเร็วเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\mu=4.70, \sigma=0.58$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7)

การบริหารความเสี่ยง ด้านการติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 สถานศึกษามีการพัฒนาเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน	4.73	0.54	มากที่สุด
2 สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู	4.75	0.53	มากที่สุด
3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา	4.78	0.49	มากที่สุด
4 สถานศึกษามีการเฝ้าระวังและติดตามเพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน	4.74	0.55	มากที่สุด
5 สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมหรือจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกมาให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.79	0.48	มากที่สุด
รวม	4.76	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง โดยมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.76, \sigma=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.73-4.79$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมหรือจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกมาให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\mu=4.79, \sigma=0.48$) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ($\mu=3.91, \sigma=0.65$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการพัฒนาเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน ($\mu=3.89, \sigma=0.65$)

4.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) กลุ่มประชากร จำนวน 125 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม (Y_{tot})

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1. ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1)	4.95	0.18	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2)	4.95	0.17	มากที่สุด
รวม (Y_{tot})	4.95	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.95$, $\sigma=0.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.95$) ทั้งด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1) และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำแนกเป็นรายด้าน ดังตารางที่ 4.11 – 4.12

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี
ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 ครูมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน	4.87	0.38	มากที่สุด
2 ครูมีการจัดแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการใน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.92	0.27	มากที่สุด
3 ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	4.91	0.28	มากที่สุด
4 ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานสอนตลอดจน วิธีการสอนที่หลากหลาย	4.91	0.28	มากที่สุด
5 ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.90	0.32	มากที่สุด
6 ครูมีข้อมูลและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จะศึกษา ที่สุดค้นคว้าได้ด้วยตนเอง	4.86	0.37	มาก
7 ครูมีการวางแผนการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนได้ก้าวทัน ความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้เรียนใฝ่รู้สามารถคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ สร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และมีคุณธรรม จริยธรรม	4.86	0.37	มากที่สุด
8 ครูรู้ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และวางแผนการเรียนรู้ ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจากการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	4.91	0.28	มากที่สุด
9 ครูแจ้งจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัด และประเมินผลการสอบอย่างชัดเจน	4.90	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี
ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1) (ต่อ)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
10 ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นความ แตกต่างอันเกิดจากผลการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในด้าน ต่างๆ ได้หลักสูตรที่เปิดสอน	4.90	0.30	มากที่สุด
รวม	4.91	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.91$, $\sigma=0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.86-4.91$) ได้แก่ ครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\mu=4.92$, $\sigma=0.27$) รองลงมา ได้แก่ ครูแจ้งจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอบอย่างชัดเจน ครูรู้ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจากการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานสอนตลอดจนวิธีการสอนที่หลากหลาย และครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\mu=4.91$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูมีข้อมูลและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จะศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเองและครูมีการวางแผนการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนได้ก้าวหน้า ความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้เรียนใฝ่รู้สามารถคิดวิเคราะห์ วิจัยสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และมีคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=4.86$, $\sigma=0.37$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
ปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₂)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y ₂)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1 ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา	4.90	0.30	มากที่สุด
2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการ แสวงหาความรู้ การคิด การแก้ปัญหากระบวนการกลุ่มและการพัฒนาตนเอง	4.87	0.34	มากที่สุด
3 ครูมีการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ	4.86	0.37	มากที่สุด
4 ครูใช้ภาษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถ สามารถเข้าใจได้ง่ายและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	4.89	0.32	มากที่สุด
5 ครูมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพและ การกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง	4.85	0.38	มากที่สุด
6 ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็นประชุม พูดคุย ให้คำแนะนำและรับฟัง ข้อคิดเห็นของผู้เรียนเสมอ	4.92	0.27	มากที่สุด
7 ครูมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิต และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	4.91	0.31	มากที่สุด
8 ครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา	4.93	0.26	มากที่สุด
9 ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และแหล่ง ความรู้ที่หลากหลาย เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม	4.90	0.31	มากที่สุด

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
ปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₂) (ต่อ)

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y ₂)	ระดับการปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
10 ครูให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยการทำกิจกรรม ในลักษณะต่างๆ หลักสูตรที่เปิดสอน	4.92	0.27	มากที่สุด
รวม	4.90	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₂) ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.90, \sigma=0.31$) และเมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\mu=4.85-4.93$) ได้แก่ ครูสร้าง
กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทาง
สติปัญญา ($\mu=4.93, \sigma=0.26$) รองลงมา ได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามแสดงความคิดเห็น
ประชุมพูดคุย ให้คำแนะนำและรับฟัง ข้อคิดเห็นของผู้เรียนเสมอและครูให้ผู้เรียนมีโอกาสได้
เคลื่อนไหวร่างกายโดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ หลักสูตรที่เปิดสอน ($\mu=4.92, \sigma=0.27$) และ
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียน
การสอนการจัดกิจกรรมและการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพ ($\mu=4.85, \sigma=0.38$)

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Person's Product Moment Correlation Coefficient) ในภาพรวม ดังตารางที่ 4.13 - 4.18

ตารางที่ 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม

การบริหารความเสี่ยง (X)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Y)		
	ความรู้ความสามารถในการ ออกแบบ การเรียนรู้ (Y ₁)	การจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็น สำคัญ (Y ₂)	(Y _{tot})
1 กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (X ₁)	0.52**	0.54**	0.54**
2 การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ (X ₂)	0.55**	0.57**	0.57**
3 การประเมินความเสี่ยง (X ₃)	0.27**	0.25**	0.27**
4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X ₄)	0.63**	0.66**	0.66**
5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X ₅)	0.56**	0.67**	0.63**
6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X ₆)	0.59**	0.57**	0.60**
7 การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X ₇)	0.65**	0.62**	0.65**
รวม	0.63**	0.64**	0.65**

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยง (X) กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Y) ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($p=0.65^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงปานกลาง ($p=0.25^{**}-0.67^{**}$) โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1) และการนําดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2) มากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($p=0.67^{**}$) คือ การบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_2) รองลงมา ($p=0.66^{**}$) คือ กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยสุดอยู่ในระดับต่ำ ($p=0.25^{**}$) คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายด้าน ดังตารางที่ 4.14 - 4.16

ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1)

การบริหารความเสี่ยง	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความสามารถ ในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1 กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (X_1)	0.52**	ปานกลาง
2 การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ (X_2)	0.55**	ปานกลาง
3 การประเมินความเสี่ยง (X_3)	0.27**	ต่ำ
4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4)	0.63**	ปานกลาง
5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5)	0.56**	ปานกลาง
6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X_6)	0.59**	ปานกลาง
7 การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7)	0.65**	ปานกลาง
การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	0.63**	ปานกลาง

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (Y_1) ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($\rho=0.63^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ในระดับต่ำถึงปานกลาง 6 ด้าน ($\rho=0.27^{**}$ - 0.65^{**}) โดยมีค่าความสัมพันธ์มากที่สุดในระดับปานกลาง คือ การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7) ($\rho=0.65^{**}$) รองลงมา ($\rho=0.63^{**}$) คือ กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4) และมีความสัมพันธ์น้อยสุดในระดับต่ำ ($\rho=0.27^{**}$) ได้แก่ การประเมินความเสี่ยง (X_3)

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานีด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2)

การบริหารความเสี่ยง	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1 กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (X_1)	0.54**	ปานกลาง
2 การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ (X_2)	0.57**	ปานกลาง
3 การประเมินความเสี่ยง (X_3)	0.25**	ต่ำ
4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4)	0.66**	ปานกลาง
5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5)	0.67**	ปานกลาง
6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X_6)	0.57**	ปานกลาง
7 การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7)	0.62**	ปานกลาง
การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา (X_{tot})	0.64**	ปานกลาง

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2) ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($\rho=0.64^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_2) ในระดับต่ำถึงปานกลาง 6 ด้าน ($\rho=0.25^*-0.67^*$) โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5) ($\rho=0.67^*$) รองลงมา ($\rho=0.66^*$) คือ ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4) และที่มีความสัมพันธ์กันน้อยอยู่ในระดับต่ำ ($\rho=0.25^*$) คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3)

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Y_{tot}) ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

การบริหารความเสี่ยง	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Y_{tot})	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1 กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (X_1)	0.54**	ปานกลาง
2 การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ (X_2)	0.57**	ปานกลาง
3 การประเมินความเสี่ยง (X_3)	0.27**	ต่ำ
4 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4)	0.66**	ปานกลาง
5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5)	0.63**	ปานกลาง
6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (X_6)	0.60**	ปานกลาง
7 การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (X_7)	0.65**	ปานกลาง
การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา (X_{tot})	0.65**	ปานกลาง

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ตารางที่ 4.16 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Y_{tot}) ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำถึงปานกลาง ($p=0.65^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในภาพรวม (Y_{tot}) ในระดับปานกลาง 6 ด้าน ($p=0.54^{**}$ - 0.66^{**}) โดยด้านที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (X_4) ($p=0.66^{**}$) รองลงมา คือ ($p=0.63^{**}$) ด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (X_5) และมีความสัมพันธ์กันน้อยสุดอยู่ในระดับต่ำ ($p=0.27^{**}$) คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง (X_3)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อสรุปผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย
- 5.2 สรุปผลการวิจัย
- 5.3 การอภิปรายผล
- 5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารความเสี่ยง 2) ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 125 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale) จำนวน 25 ข้อ มี 7 ด้าน 1) กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง 2) การระบุความเสี่ยงต่างๆ 3) การประเมินความเสี่ยง 4) กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง 5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง 6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง 7) การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานีเป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 20 ข้อ มี 2 ด้าน คือ 1) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) โดยนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมายรายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงคะแนน (Class Interval) ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) โดยนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมายรายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 แปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient) และนำเสนอรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.2 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี สรุปผลการวิจัยดังนี้

5.2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครู ครูอาสาสมัคร การศึกษานอกระบบ ครูการศึกษานอกระบบระดับตำบล (กศน.ตำบล) และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

(ครู ศรช.) จำนวน 125 คน พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.80 มีช่วงอายุ 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.80 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 92.80 และตำแหน่งครูการศึกษาในระดับตำบล (กศน.ตำบล) คิดเป็นร้อยละ 44.00 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ร้อยละ 16.00

5.2.2 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี พบว่า การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.84-4.93$) และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การประเมินความเสี่ยง ($\mu=4.93, \sigma=0.75$) และที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ข้อมูลในการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง ($\mu=4.84, \sigma=0.37$) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีผลการวิจัยดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.93, \sigma=0.75$) คือ การประเมินความเสี่ยง 2) ด้านกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง ที่มีระดับการปฏิบัติอยู่มากที่สุด ($\mu=4.85, \sigma=0.42$) คือ สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับพันธกิจ และสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา 3) ด้านการระบุความเสี่ยงต่างๆ ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.86, \sigma=0.43$) คือ สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ 4) ด้านการประเมินความเสี่ยง ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.80, \sigma=0.58$) คือ สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกแบบให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงาน และกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และมีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ 5) ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.84, \sigma=0.45$) คือ สถานศึกษามีการศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอน 6) ด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.86, \sigma=0.39$) คือ สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรด้านการเรียนการสอนได้รวดเร็วและเพียงพอ 7) ด้านข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.80, \sigma=0.47$) คือ สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ 8) ด้านการติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.79, \sigma=0.48$) คือ สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมหรือจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกมาให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.2.3 ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวม ผลการวิจัยพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.95$, $\sigma=0.17$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.95$) 1) ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.92$, $\sigma=0.27$) คือ ครูมีการจัดแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu=4.93$, $\sigma=0.26$) คือ ครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา

5.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($\rho=0.65^{**}$) โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\rho=0.67^{**}$) คือ การบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง รองลงมา ($\rho=0.65^{**}$) คือ กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยงและคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยสุดอยู่ในระดับต่ำ ($\rho=0.25^{**}$) คือ การประเมินความเสี่ยง

เมื่อพิจารณารายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา 1) ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($\rho=0.63^{**}$) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้กับการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($\rho=0.64^{**}$) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูด้านด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง

5.3 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.3.1 จากการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมากและ

รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องมาจากนโยบายจุดเน้นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระบุพันธกิจชัดเจน พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อส่งเสริมการศึกษาดลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าประสงค์ และมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ยังร่วมกับภาคีเครือข่ายผนึกกำลังกันพัฒนาคุณภาพของครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2557) ครูและผู้บริหารรวมทั้งเครือข่ายวางแผนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะรัตน์ เสนีย์ชัย (2554, น. 67-68) เรื่องการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ กรรณิการ์ พงศ์กิตติชัย (2553) เรื่องสภาพปัญหาการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก สำหรับกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนผู้พลาดโอกาสทางการศึกษาได้รับการศึกษาดลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันการบริหารความเสี่ยงมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด เนื่องจากสถานศึกษาได้จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีและมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหน้าที่มอบหมายงานให้บุคลากรได้จัดทำแผนการปฏิบัติงาน/โครงการ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศุณีย์ หงส์ลอย (2550, น. 50) มีแนวคิดเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน 8 ประการ คือ 1) การริเริ่มพยายามปรับปรุงงานให้เร็วและดีขึ้น 2) นิยามการใช้นวัตกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดต้องคิดหาทางแก้ปัญหาให้รอบคอบแล้วจึงลงมือเพื่อลดและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) มีความขยันทำงานอยู่ตลอดเวลาไม่เหน็ดเหนื่อย 4) การมุ่งมั่นในผลสำเร็จไม่ละเลยถึงงานกลางคัน 5) การปรับปรุงได้ไม่จำกัดอยู่เพียงงานเดียวหรือวิธีเดียว สามารถปรับตัวเข้ากับวิธีการใหม่และยอมรับวิธีการที่ดีกว่า 6) ภาควุมิใจในผลงานคือทำงานเพื่อผลงาน 7) การร่วมมือทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม 8) การตรงต่อเวลาไม่เข้างานช้าไม่เลิกงานก่อนกำหนด นัดหมายตรงเวลา เมื่ออภิปรายรายด้านมีดังนี้

5.3.1.1 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องมาจากการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาสามารถบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550) ที่เสนอแนวความคิดกระบวนการในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงหรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยไรซ์ อ้างถึงใน ประกอบ กุลเลี้ยง (2550, น. 9) พบว่า เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการเตรียมการและการจัดหาเครื่องมือในการตัดสินใจที่จะช่วยลดผลร้าย หรือความสูญเสียของสถานศึกษาให้น้อยลง เป็นการตัดสินใจ มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การระบุความสูญเสีย 2) การตรวจสอบทางเลือกของเทคนิคความเสี่ยง 3) การเลือกเทคนิคการบริหารความเสี่ยงที่ดีที่สุด 4) การใช้เทคนิคต่างๆ 5) การติดตามผล ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนรัตน์ แด้ววัฒนา (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อองค์กร ดังต่อไปนี้ 1) ทำให้ผู้บริหารสามารถรับมือกับความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ช่วยเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในการสร้างมูลค่าเพิ่ม 3) ป้องกันการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่คาดฝันที่จะเกิดขึ้นในระหว่างดำเนิน โครงการหรือภายในสถาบัน 4) สร้างความเชื่อมั่นให้แก่โครงการหรือสถาบันกับบุคคลภายนอกและภายในสถาบัน 5) การสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นภายในโครงการหรือสถาบัน 6) สนับสนุนการตัดสินใจในกระบวนการดำเนินงานโครงการหรือการดำเนินงานของสถาบัน

เมื่อพิจารณาข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ การประเมินความเสี่ยง โดยสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน ต้องกำหนดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเหมาะสมเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงานปฏิบัติงาน (สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ คงจูน (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ในขอบข่ายการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการงานงบประมาณการบริหารงานบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการจัดการศึกษาด้านบริหารงานทุกด้าน จึงต้องมีการเตรียมพร้อมในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก

5.3.1.2 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการระบุความเสี่ยงต่างๆ พบว่า ในภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน แสดงว่าการบริหารงานด้านกฎระเบียบต่างๆ แสดงว่าผู้บริหารไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ ต้องมีการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมากขึ้น เป็นผลมาจากการที่สถานศึกษามีการระบุความเสี่ยงครอบคลุมวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ การจัดกิจกรรมตามกลยุทธ์ และมีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปี ตลอดจนมีการวางแผนระยะยาวในด้านกำลังคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิน โฟร์เซอร์วิส จำกัด (2545, น. 9-10) ที่กล่าวถึงระบบการทำงานและสิ่งสนับสนุนในการทำงานความเสี่ยงที่เกิดจากภายในความเสี่ยงกลยุทธ์ การบริหารงานและนโยบายของผู้บริหารแต่ละคนไม่สอดคล้องกัน ฝ่ายบริหารมีอิทธิพลครอบงำการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกในการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบราชการกฎหมาย หรือกฎระเบียบขององค์กร

เมื่อพิจารณาข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาซึ่งเป็นหลักประกันเพื่อให้ประสบปัญหาต่างๆ ให้น้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พสุ เดชะรินทร์ (2552) กล่าวว่า ความเสี่ยงทางกลยุทธ์นั้นเป็นความเสี่ยงสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรอย่างแท้จริง

5.3.1.3 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านประเมินความเสี่ยง พบว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นผลมาจากการบริหารระบบควบคุมภายในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนและสถานศึกษาได้จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ให้บุคลากรปฏิบัติ พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินทุกครั้งให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังได้กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีร์รัฐ ไชยเทพ และ สิริพร สาลีศรี (2550) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพความต้องการและปัญหาในการปฏิบัติงาน พบว่า ชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสารวิชาการไม่เพียงพอ ขาดการยอมรับจากชุมชน ขาดเครื่องมือติดต่อสื่อสาร ขาดเอกสารเผยแพร่ในการปฏิบัติงานขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกแบบให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของนักเศรษฐศาสตร์ (Economist Intelligence Unit, 2007, p. 6) ที่กล่าวว่าการบริหารความ

เสี่ยงเป็นกิจกรรมแยกส่วนออกไป โดดๆ หรือเป็นกิจกรรมพิเศษ เช่น การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินก็เป็นเรื่องของการเงินฝ่ายอื่นไม่เกี่ยวข้อง แนวคิดใหม่จะต้องบูรณาการโดยการบริหารความเสี่ยงร่วมกันและบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องมีระบบและรูปแบบที่ชัดเจน

5.3.1.4 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง พบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากการที่สถานศึกษายอมรับความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานของครู นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางที่ชัดเจน และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ คงจูน (2553, บทคัดย่อ) ได้ให้ความเห็นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษากล่าวถึงแนวคิดในเรื่องกลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่างๆ ในสถานศึกษา เห็นได้จากแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากในทุกด้านของการบริหารสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พศุ เดชะรินทร์ (2552) พบว่าความเสี่ยงด้านกลยุทธ์นั้นเป็นความเสี่ยงที่สำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาอย่างแท้จริง ดังนั้นครูมีทักษะต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเลือกที่จะให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์มาใช้ในสถานศึกษา เพื่อจะช่วยเหลือประกันการดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หากประสบกับปัญหา น้อยกว่าสถานศึกษาอื่นที่ไม่มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 92) ให้แนวคิดว่าการบริหารความเสี่ยงไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับการศึกษา แต่เป็นกิจกรรมซึ่งมีการดำเนินงานอยู่แล้วหลายเรื่อง เช่น ความปลอดภัยของครูและนักเรียน การควบคุมภาวะโภชนาการในโรงเรียน การป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุ การรักษาความปลอดภัย ระบบการประกันคุณภาพ การป้องกันอัคคีภัย การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่ปลอดภัย การเขียนป้ายบอกเขตอันตราย สิ่งเหล่านี้เรียกว่า โปรแกรมเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง สิ่งที่ขาดไปในการศึกษาส่วนใหญ่ คือ การประสานกิจกรรมบริการความเสี่ยง เพื่อให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องกำลังเกิดความเสียหายอะไรขึ้น สถานศึกษากำลังเผชิญกับความเสียหายอะไร กิจกรรมบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาได้ผลเพียงใด ผลของการเชื่อมโยงระบบการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับแนวคิดของ สงวน ช่างฉัตร กล่าวถึงความเสี่ยงด้านเทคนิค โดยความเสี่ยงประเภทนี้เป็นความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การ

วิเคราะห์วิธีการดำเนินงาน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่นำมาใช้เชื่อถือได้ สมาชิกทีมงาน
ไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม ชื่อเสียง ภาพลักษณ์

เมื่อพิจารณาข้อที่มีระดับปฏิบัติงานมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการศึกษาจุดอ่อนจุด
แข็งของหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอน อาจเกิดปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เนื่องจากครูผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้เรื่องที่จะสอนไม่จัดทำแผนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในเรื่องการ
ปฏิบัติงานวิชาการของครู ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
(2546) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิทธิ์ พวงสวัสดิ์ (2551) และ ชาตรี จันทร์ตา (2552) ศึกษาปัญหา
และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พบว่า มีปัญหาด้านความรู้ที่จะปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ ขาดความรู้
และทักษะด้านการบริการการจัดกิจกรรม การติดตามของเจ้าหน้าที่ไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ การ
ประสานงานกับหน่วยงานมีความยุ่งยาก การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ยังล่าช้า ขาดการ
อบรมพัฒนาความรู้ ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการทำ
กิจกรรมและการนิเทศติดตามผลไม่ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ธร สุนทรายุทธ (2550, น. 209) ได้ให้
แนวคิดว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่าย
ในหน่วยงานถือว่าเป็นกิจกรรมที่ทุกคนในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องสร้างความเข้าใจให้ทุกคน
ตระหนักถึงภัยวิกฤต ความเสี่ยง ทุกคนต้องทำเป็นประจำและทำอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีรูปแบบที่
ชัดเจน หลักการบริหารความเสี่ยงจะต้องมี 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การวิเคราะห์ความเสี่ยง 3) การ
ควบคุมความเสี่ยง

5.3.1.5 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการ
ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง พบว่า
ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาพัฒนาศักยภาพครูโดยการจัดอบรมให้
ความรู้อย่างต่อเนื่องพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ จัดทำบันทึกหลังสอนได้รวดเร็วเพียงพอ สอดคล้อง
กับงานวิจัยของ ชีร์รัฐ ไชยเทพ และ สิริพร สาลีศรี (2550) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพความต้องการและ
ปัญหาในการปฏิบัติงาน พบว่า ชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางวิชาการไม่เพียงพอ ขาดการยอมรับจาก
ชุมชน ขาดเครื่องมือติดต่อสื่อสาร ขาดเอกสารเผยแพร่ในการปฏิบัติงาน ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณารายข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากร
ด้านการเรียนการสอนได้รวดเร็วและเพียงพอ ซึ่ง เมอร์ตัน (Merton, 1940) นักสังคมวิทยาที่เสนอข้อ
โต้แย้งเป็นคนแรก เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของคนในองค์กรกับโครงสร้างของ
สถานศึกษาว่าจะก่อให้เกิดผลซึ่งไม่คาดหวังตามมาได้ โดยเฉพาะองค์กรที่มีโครงสร้างแบบ

Bureaucracy การควบคุมและการประสานงานโดยอาศัยกฎข้อบังคับในการจัดองค์กรที่มีเหตุผลและกฎข้อบังคับช่วยให้สามารถทำนายพฤติกรรมของคนในองค์กรได้ แต่ก็จะทำให้พฤติกรรมนั้นมีความยืดหยุ่นได้น้อย การเน้นที่ใช้กฎข้อบังคับเพื่อองค์กรจะทำให้สมาชิกในองค์กรนำเอากฎข้อบังคับขององค์กรมาเป็นเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวงน ช้างฉัตร (2547) พบว่าการนำเทคนิคโครงสร้างพื้นฐาน การวิเคราะห์วิธีดำเนินงาน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่นำมาใช้เชื่อถือได้ สมาชิกทีมงานไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรานี พรณวิเชียร (2552, น. 25) พบว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของสถานศึกษาและหน่วยงาน การกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้บุคคลในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความเสี่ยงไปในทิศทางเดียวกัน ควรจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง

5.3.1.6 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างถูกต้องรวดเร็วเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนเป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้ จากการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550, บทคัดย่อ) พบว่า การคอร์ปชั่นได้ลุกลามไปสู่สถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสลับซับซ้อนและยากแก่การตรวจสอบ

เมื่อพิจารณาข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ เทเลอร์ (Taylor) ได้เน้นหลักการศึกษารื่องเวลา และการเคลื่อนไหวของพนักงานในการทำงาน เทเลอร์ (Taylor) คิดว่าหน้าที่ใหม่ๆ สำหรับผู้บริหารควรมีดังนี้ คือ

- 1) กำหนดงานและพัฒนาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดของพนักงานแต่ละคน โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ได้ทดลองพิสูจน์มาแล้วแทนที่จะปล่อยให้คนงานทำงานแบบตามใจชอบ
- 2) ต้องมีการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่ดีที่สุดเพื่อให้ได้คนที่เหมาะสมกับงานนั้น
- 3) ฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานที่คัดเลือกไว้ด้วยวิธิการที่เหมาะสม
- 4) กำหนดระดับผลผลิตที่คาดหวังหรือมาตรฐานของผลผลิต
- 5) จัดให้รางวัลหรือจ่ายค่าตอบแทนพิเศษสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีผลผลิตมากกว่า

มาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดอร์เชล (1998, pp. 62-72) ได้กล่าวถึงปัจจัยความ ต้องการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปฏิบัติงาน ทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกพอใจมากหรือน้อย ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายขององค์กรที่มีปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน ได้แก่ การขึ้นเงินเดือน ความสำเร็จในการทำงาน การรับผิดชอบงาน ความก้าวหน้า ลักษณะงานที่ทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชากับผู้บังคับบัญชา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เซอร์เมอร์ฮอร์น (1966, p. 785) พบว่าการปฏิบัติงานเป็นพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติ เพื่อภาระหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน เป็นตัวแปรด้านบุคคลแสดง ถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลให้บุคคลหนึ่ง ตัวแปรนี้มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลและ ส่งผลให้พฤติกรรมการทำงานของแต่ละคนแตกต่างกัน อันได้แก่ ความถนัดลักษณะของงาน บุคลิกภาพลักษณะทางกายภาพความสนใจ แรงจูงใจ อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ความเชื่อและ ค่านิยม

5.3.1.7 การบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการ ศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการติดตามผลและเฝ้าระวังความ เสี่ยง พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศในการติดตามผลและ เฝ้าระวังความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้จัดผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและ ภายนอกมาให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย (2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคาร์เตอร์ & คาวินาโต (Carter & Cavinato, 2004, p. 397- 413) ได้วิเคราะห์เทคนิคการประเมินความเสี่ยงด้านอุปทาน โดยการหาความน่าจะเป็น ที่จะเกิดความเสียหายด้านการจัดการซื้อและผลกระทบหากเกิดความเสียหายดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของ ผู้ส่งมอบ กระบวนการปรับปรุงผู้ส่งมอบและการลดโอกาสการเกิดความเสียหายจากผู้ส่งมอบ เพื่อให้ เข้าใจพฤติกรรมของผู้ส่งมอบ และหาจุดที่เหมาะสมของบริษัทผู้ซื้อและผู้ขายในการเจรจาระหว่างกัน รวมทั้งลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในด้านผู้ส่ง มอบงาน

เมื่อพิจารณาข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริม หรือจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกมาให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและ พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อพการ์ (Apgar, 2550, pp. 28-29) พบว่า ระบบการทำงานและสิ่งสนับสนุนในการทำงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายใน ความเสี่ยงกลยุทธ์การ บริหารงานและนโยบายของผู้บริหารแต่ละคนไม่สอดคล้องกันฝ่ายอิทธิพลครอบงำการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกในการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบราชการกฎหมายหรือ

กฎระเบียบขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550, น. 250-259) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารความเสี่ยง เพื่อป้องกันการคอร์ปชั่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิจัยพบว่าการคอร์ปชั่นเกิดขึ้นในสังคมไทยได้ลุกลามไปสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ มีความสลับซับซ้อน และยากแก่การตรวจสอบเช่นเดียวกับการคอร์ปชั่นในสังคมอื่นๆ พฤติกรรมคอร์ปชั่นที่นิยามในงานวิจัยครั้งนี้ คือ การทำหรือใช้ออกสารปลอม การใช้เวลาราชการไปหาประโยชน์แก่ตนเอง การออกคำสั่งสถานศึกษาที่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริต การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ การพิจารณาความดีความชอบขัดต่อหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนด การล่วงละเมิดสิทธิเด็ก การประพฤติมิชอบในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเรียกร้อยรับเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปใช้ส่วนตัว การเบิกจ่ายเงินไม่โปร่งใส การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า การคอร์ปชั่นในสังคมไทยและการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงมาก

5.3.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะครูให้ความสำคัญที่จะปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และนำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา นอกจากนี้บุคลากรสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างน้อย ปีละ 20 ชั่วโมง และมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2557) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัชชัญญา ปัทมทัตตานนท์, 2553, น. 107) มีแนวคิดเกี่ยวกับความมุ่งหวังในการปฏิบัติงาน 8 ประการคือ 1) การริเริ่ม พยายามปรับปรุงให้เร็วและดียิ่งขึ้น 2) นิยามการใช้นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด ต้องคิดหาทางแก้ปัญหาให้รอบคอบ แล้วจึงลงมือเพื่อลดปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ 3) มีความขยัน ทำงานอยู่ตลอดเวลา ไม่หนึ่งงานไม่หยุดงานบ่อย 4) การมุ่งมั่นไม่ละทิ้งงานกลางคัน 5) การปรับปรุงได้ไม่จำกัดอยู่เพียงอย่างเดียวหรือที่เดียว สามารถปรับตัวเข้ากับวิธีการใหม่เพื่อยอมรับวิธีการที่ดีกว่า 6) ภาคภูมิใจในผลงาน มีใจทำงานเพื่อรางวัล 7) การร่วมมือทำงานร่วมกับผู้อื่น 8) การตรงต่อเวลาไม่เลิกงานก่อนกำหนด นัดหมายตรงเวลา

5.3.2.1 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารและครูทุกคนนำเทคโนโลยีเพื่อ

การศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู และจัดบริการการศึกษาการเรียนรู้ให้กับประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ มกรมณี (2556) ให้ความเห็นว่า ต้องกระตุ้นครูให้ยอมรับการใช้ไอซีทีหรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในยุคปัจจุบันการใช้ไอซีทีจึงเป็นเรื่องประจำวันในสังคม ฐานความรู้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ครูจะใช้ไอซีทีอย่างไรในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับอนาคต ทุกคนต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้ไอซีทีที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างกลมกลืน เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ (2551) กำหนดให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้กำหนดสมรรถนะของผู้เรียนไว้ 5 ประการ คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 8 ประการ คือ 1) รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

5.3.2.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ครูทุกคนจะต้องใช้รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้ จึงเป็นความจำเป็นที่ครูทุกคนจะต้องให้ความสนใจกับรายละเอียดในส่วนนี้ โดยการศึกษาทำความเข้าใจ และหาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติงาน ของตนให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับสำนักการศึกษา (2551, น. 34) 1) ได้มีการวางแผนการ บริหารงานวิชาการให้สร้างความตระหนักโดยได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ กำหนดขอบข่ายภารกิจงานการจัดทำแผนงานวิชาการ นำแผนไปปฏิบัติ ประเมินผลการวิเคราะห์จาก การประเมินและพัฒนางานวิชาการ 2) จัดการเรียนการสอน สร้างความตระหนัก ศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ วางแผนและดำเนินการ จัดการเรียนการสอนจัดทำแผนการเรียนรู้ การ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการสื่อและนวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งการ เรียน การส่งเสริมงานวิจัยเพื่อพัฒนา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการจัดกิจกรรม ห้องสมุดห้องปฏิบัติการให้เอื้อต่อการเรียน ส่งเสริมการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศของนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษและช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาส 3) การนิเทศการศึกษา สร้างความตระหนัก ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการวางแผนจัดทำโครงการนิเทศภายใน ดำเนินการนิเทศภายใน ตามโครงการ ประเมินผลโครงการผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญการเรียนรู้ดังกล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าครูจะต้องใช้รูปแบบกระบวนการเรียนและ กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเรียนรู้จริง ชาติรี เกิดธรรมได้นำเสนอแนวคิดหลักที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจกันอย่างมีประสิทธิภาพไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1) การจัดกลุ่ม 2) ความมุ่งมั่น 3) การจัดการ 4) ทักษะทางสังคม 5) กฎพื้นฐาน 4 ข้อ (1) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (2) การยอมรับความสามารถซึ่งกันและกัน (3) ความเสมอภาคและ (4) การมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

5.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมความสัมพันธ์กันระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อยู่ใน ระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นผลมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นจากความผิดพลาดของครูผู้ปฏิบัติงาน อันเนื่องมาจากการสื่อสารที่ดี การถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการ ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ปัญญา บุรณะนนท์ศิริ (2549) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปวีณา พุ่มพวง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการความเสี่ยงสถานศึกษาแบบ ธรรมชาติกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาแบบธรรมชาติ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจาก คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความสำนึกรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใสประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงจาก มากไปหาน้อย 3 ระดับ คือ ความสามารถในการพัฒนาทักษะทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการ แก้ปัญหาในโรงเรียน และความสามารถในการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการสถานศึกษาแบบธรรมชาติและประสิทธิผลของสถานศึกษา จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษาและประเภทของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ การบริหารจัดการสถานศึกษาแบบธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ เนื่องมาจากการจัดศึกษา การศึกษานอกระบบเป็นปัญหา เร่งด่วนเนื่องจากคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในประเทศโดยรวม จากการประเมินผลการสอบ N-net ในประเทศอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่าจะมีการพัฒนาหลักสูตร มีการจัดทำแผนการปฏิบัติประจำปี รวมถึง

การพัฒนาครูผู้สอน เพราะการปฏิบัติงานของครูในการศึกษานอกระบบจะทำงานหลายส่วนนอกจากงานสอนครูต้องทำงานเองทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นงานพัสดุ งานทะเบียน งานการเงิน การสอนอาชีพ ประสานงานเครือข่ายตลอดจนงานธุรการในเวลาเดียวกัน ผู้สอนจึงไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนแก่นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษานอกระบบขนาดเล็กและขนาดกลางมีครูน้อย มีเรื่องจำเป็นเร่งด่วนค่อนข้างมาก สำหรับความเสี่ยงในเรื่องการกำกับดูแลติดตามการวัดผลประเมินผลในด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ แต่มีหลายอย่างที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก การบริหารความเสี่ยงจำเป็นจะต้องแก้ไขก่อนความเครียดของครูจากการรับภาระงานนอกเหนือจากงานสอน

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายผล ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

5.4.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงถึงความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงจัดการกับความเสี่ยงซึ่งเป็นผลดีต่อทางราชการ จึงควรรักษามาตรฐานการดำเนินงานไว้ และควรจัดทำคู่มือการดำเนินงานของการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.4.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ควรกำหนดเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์สู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมของสถานศึกษา และเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของครูที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

5.4.1.3 จากผลจากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูเกือบทุกด้าน จึงควรมีเงื่อนไขและการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวมาพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

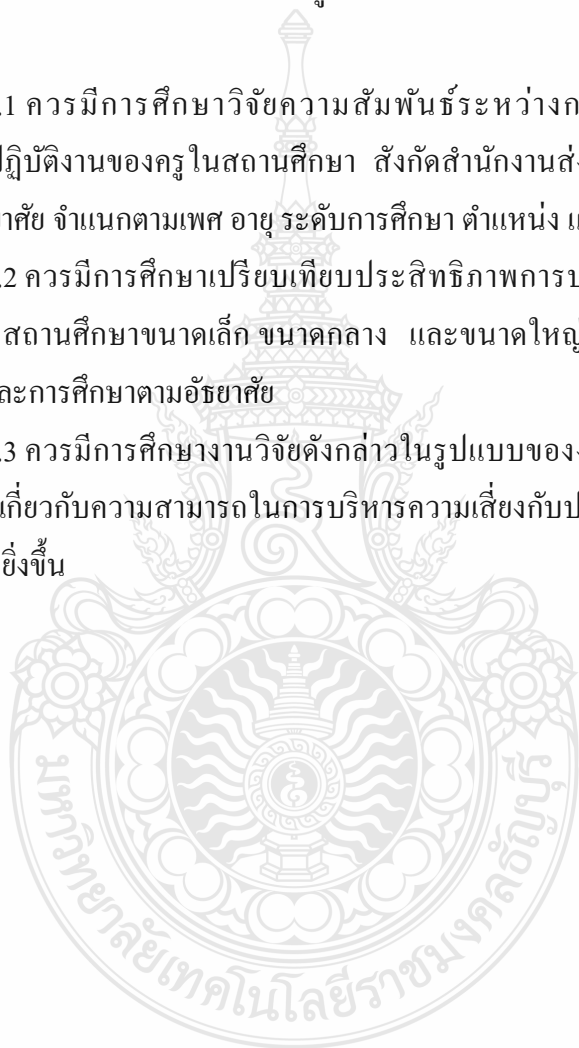
5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ได้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยไปแล้วนั้น เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เป็นข้อมูลในการนำไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพนั้น เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าของผู้ที่สนใจ นักศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

5.4.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์

5.4.2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในแต่ละสถานศึกษาของครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

5.4.2.3 ควรมีการศึกษางานวิจัยดังกล่าวในรูปแบบของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ก.พล.
- กมลกร คงแก้ว. (2548). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคาทอลิก สังกัด
ฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- กรไกร ภูมิไสว. (2553). การศึกษาความเสี่ยงในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพิจิตร เขต 2. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- กรรณิการ์ พงศ์กิตติชัย. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- กระทรวงการคลัง. (2551). คู่มือการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของ
แผนงาน/โครงการสำคัญตามนโยบายรัฐบาล ของสำนักงานงบประมาณกรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.].
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). ปัจจัยปฏิรูปการศึกษาแนวทางการเข้าสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2551). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญชวลี จามวงศ์วงศ์. (2551). การบริหารความเสี่ยง. สืบค้นจาก www.opdc.dgr.go.th
- _____. (2552). การบริหารแบบมีส่วนร่วม Participation Management. สืบค้นจาก
<http://www.krukeng.ob.tc/kd1/Participation%Management.htm>
- กึ่งกาญจน์ คงจูน (2553). การบริหารจัดการความเสี่ยงทางด้านการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2552). คู่มือการบริหารความเสี่ยง การกีฬาแห่งประเทศไทย.
สืบค้นจาก <http://www.sat.or.th>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- กฤษณ์ธวัช นพนาคีพงษ์. (2552). แผนบริหารความเสี่ยง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ 2552. สืบค้นจาก <http://www.nrct.go.th>
- กษิตศ เนียมทอง. (2549). สักยภาพการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- กอบศักดิ์ มูลมัย. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับ
ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- เกษม ภูเจริญธรรม. (2549). การพัฒนาระบบความเสี่ยงด้านการเงินและพัสดุ สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (รายงานวิจัย). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- คชาวฑู พรหมายน. (2545). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองตรวจคนเข้า
เมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำรวจฝ่าย 1 ฝ่าย 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- จรรยาพร สุรัตน์ชัยการ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของ
พนักงานบริษัท แม่กลองฟู้ดส์ จำกัด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ).
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2550). การประชุมของ UNESCO เรื่อง The World Educational Crisis.
- จันทราณี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- จินดา อูสมาน. (2548). ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- จิรพร สุเมธีประสิทธิ์. (2554). การบริหารความเสี่ยงทางการเงินให้เกิดผลดีต่อกิจการ. กรุงเทพฯ:
[ม.ป.ท.].
- จิรวินัย มั่นคงวัฒนะ. (2551). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. นครศรีธรรมราช: [ม.ป.ท.].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จำนง สมควร. (2545). การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2550). การบริหารความเสี่ยงและการวางระบบการควบคุมภายใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจนเนตร มณีนาถ และคณะ. (2548). การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรจากหลักการสู่การปฏิบัติ กรุงเทพฯ: ไฟนอล การพิมพ์.
- เจริญ เกษภูววัลย์. (2548). การบริหารความเสี่ยง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พอติ.
- _____. (2550). เอกสารประกอบการบรรยาย การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: พอติ.
- ชฎาภรณ์ แซ่ก๊อ. (2552). การบริหารความเสี่ยงกับการพัฒนาองค์กร. สืบค้นจาก <http://www.tsu.ac.th/ists/>
- ชัยณรงค์ ชันผลึก. (2554). การบริหารความเสี่ยงขององค์กร. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษา.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2550). การบริหารความเสี่ยงกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท ครีเอชั่น.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). การบริหารจัดการทางการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ชาติรี เกิดธรรม. [ม.ป.ป.]. เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ชาติรี จันทร์ตา. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเทศบาลตำบลหางดง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ณัชชัญญา ปัทมทัตตานนท์. (2553). การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ณิศภัทราพรณ คุวิเศษแสง. (2552). การบริหารความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล. สืบค้นจาก <http://blog.buu.ac.th/blog/supply/132>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- _____. (2552). การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ธนรัตน์ แต้ววัฒนา. (2550). คู่มือการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธรรมา สุขสมัย. (2550). การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธรรมา สุขสมัย. (2552). เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการบริหารความเสี่ยงขององค์กรแบบบูรณาการ. สถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่ออุตสาหกรรมสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.
- นนทพัทธ์ นวลนิ่ม. (2550). บทความเรื่องการบริหารความเสี่ยงในการตรวจสอบภายใน. สืบค้นจาก <http://www.tsumis.tsu.ac.th>
- นฤมล บินหะยีอาวัง. (2553). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- นฤมล สะอาดโคม. (2548). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: ก.พลพิมพ์.
- _____. (2550). การบริหารความเสี่ยงองค์กร Enterprise Risk Management. กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.
- _____. (2550). งานบริหารความเสี่ยงกับเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารบริหารธุรกิจนิด้า, 2.
- นุกูล นิยมไทย. (2550). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ : รูปแบบการสอนใหม่. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/posts/239709>
- บุญมาก พรหมพร้อย. (2541). การบริหารเวลา (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์.
- บุญชัย จงกลณี. [ม. ป. ป.]. คุณธรรมของนักบริหาร. กรุงเทพฯ: สัตยการพิมพ์.
- บุษกร วัชรศรีโรจน์ และวาสิตา บุญสาธร. (2551). CRO ต้องรู้คู่มือบริหารความเสี่ยงองค์กรยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.
- ปราณี พรรณวิเชียร. (2552). การบริหารความเสี่ยง. สืบค้นจาก <http://www.eqd.rmutt.ac.th/document/RISK.ppt>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ประกอบ กุลเกลี้ยง. (2550). รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ประเสริฐ อัครประดมพงศ์. (2550). เอกสารประกอบการเสวนาการบริหารความเสี่ยงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา บูรณะนันท์ศิริ. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักอำนาจการกระทรวงศึกษาธิการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- ปิยะวรรณ มารวิชัย. (2550). ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท อีซีบาย จำกัด (มหาชน). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- พสุ เดชะรินทร์. (2552). การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์. สืบค้นจาก <http://www@acc.chula.ac.th>
- พิลัยพร พวงสวัสดิ์. (2551). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข ในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ไพรัชชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส. (2548). แนวทางการบริหารความเสี่ยง. สืบค้นจาก http://www.kromcholg.go.th/internal/InternalAudit/risk%20man/RM_SET_Edition2_Thai_Final.pdf.
- ไพรวลัย คุณาสถิตชัย. (2553). การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- เฟื่องฟ้า เทียนประภาสทิธี. (2550). การบริหารความเสี่ยงสำหรับการตรวจเงินแผ่นดิน. สืบค้นจาก <http://phdb.moph.go.th/newsdoc1file/9/39107477.ppt>.
- มนตรี ศรีเพชร. (2546). การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- มนสิชา แสวง. (2553). การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2551). คู่มือการบริหารความเสี่ยงปีการศึกษา 2551. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. (2555). แผนบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2555. นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2553). แผนบริหารความเสี่ยง. สืบค้นจาก http://www.ia.psd.ku.ac.th/RSK/rsk_v2/rpt_pdf/Binder%20U2.pdf
- รณรงค์ เมฆานูวัฒน์. (2543). บุคลากรครูผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. [ม.ป.ท.].
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2556). ครูไทยกับ ICT การประชุมทางวิชาการของคุรุสภาประจำปี 2556 เรื่อง การวิจัยเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- ระเบียบ เชี่ยวชาญ. (2550). การศึกษาสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตภาษีเจริญ.
- วิทยาลัยนาฏศิลป์. (2552). แผนบริหารความเสี่ยงวิทยาลัยนาฏศิลป์. นครปฐม: วิทยาลัยนาฏศิลป์ ศาลายา.
- วินัย เวียงลอ. (2552). การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วีระชาติ ชูตินันท์วโรดม. (2552). การบริหารความเสี่ยง. สืบค้นจาก <http://edu.tsithailand.org/wiki/index.php>
- สงวน ช้างฉัตร. (2547). การบริหารความเสี่ยงของโครงการ. สืบค้นจาก <http://www.psr.ac.th/research.php>
- _____. (2552). การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Project Risk Management). สืบค้นจาก <http://www.psr.ac.th/project/prm2.doc>
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2553). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.].
- สภาการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.
- สมสกุล รสชาติ. (2548). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมจิตร สุวรักษ์. (2554). การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรใน
สำนักงานส่งเสริมวิชาการสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาค
กลาง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.ร. (2552). คู่มือคำอธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: วิชั่น พับริชซิ่ง.
สำนักการศึกษา. (2551). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- _____. (2552). ผลการวิเคราะห์การจัดการศึกษากรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตาม
กฎกระทรวง. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553) คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- _____. (2553). แผนการจัดการเรียนรู้แบบคลัสเตอร์ ป. 2 - 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2546). คู่มือคำอธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ:
คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- _____. (2552). การบริหารความเสี่ยง กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจา
นุเบกษา.
- สุดารัตน์ สุวารี. (2554). การจัดการความเสี่ยงของสถาบันการศึกษา. สืบค้นจาก
http://www.stjohnbatch753.blogspot.com/2011/01/blog-post_6797.html
- สุนา เลือเอก. (2553). การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- สุวิมล กุลาเลิศ. (2548). การประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายใน. รายงาน
การอบรม จัดโดยสภาวิชาชีพบัญชีร่วมกับบริษัท แอดวานซ์อินโฟ เซอร์วิส จำกัด.
สืบค้นจาก http://www.digital_Collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/47921221/bibliography.pdf

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553, กรกฎาคม). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- _____. (2553). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแห่งชาติ**.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545. และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2550). **คู่มือการบริหารความเสี่ยง**. สืบค้นจาก http://www.audit.moi.go.th/pdf_new/sara-1-1.pdf
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการแผนปฏิบัติการประจำปี 2550**. สืบค้นจาก <http://www.hidtiep.go.th/articles>
- _____. (2550). **คู่มือการบริหารความเสี่ยง**. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี. (2557). **คู่มือการประกันคุณภาพสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- เสาร์ วงศ์กระจ่าง. (2549). **ความสัมพันธ์การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับความสำเร็จในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- อัจฉริยา อนันตพงศ์. (2550). **การบริหารความเสี่ยงในการบริหารงานพัสดุของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- อาชญญา รัตนอุบล. (2548). **กระบวนการฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- _____. (2550). **การเรียนรู้และพัฒนาการของผู้ใหญ่**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). **การเรียนรู้จากประสบการณ์: แนวทางสู่การปฏิบัติในการศึกษานอกระบบโรงเรียน**. สืบค้นจาก <http://www.edu.chula.ac.th/nfed/students/article.htm#article2>
- อินโฟร์เซอร์วิส. (2545). **สำนักตรวจสอบภายในและฝ่ายพัฒนาบุคลากร**. กรุงเทพฯ: แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Barnard, A. (2000). **History and Theory in Anthropology**. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Bennis. (October, 1989). Understanding the Marking-to-Model and Value-at-Risk. **The Market Risk Amendment**, 13, p. 254.
- Bruggen, M. & C. (2005). The Impact of Channel Function Performance on Buyer Seller Relationships in Marketing Channels. **International Journal of Research in Marketing**. Available from http://digital_Collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/47921221/bibliography.pdf.
- Certo, C. (2000). **Modern Management** (8th ed.). New Jersey, NJ: Prentice-Hall.
- Clemson University and Communities in Schools. (2007). Risk Factor Domains and Categories. Available from http://www.dropoutprevention.org/resource/major_reports/communities_in_schools/Dropout
- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2004). Enterprise risk Management- Integrated framework. Available from <http://www.COSO.org/publications.htm>
- Dersal, V. (1968). **The Successful Supervisor in Government and Business**. New York, NY: Harper).
- Dimitris, N., C. (1998). **The Market Risk Amendment Understanding the Marking-to-Model and Value-at-Risk**. New York, NY: McGraw-Hill.
- Dorfman, Mark, S. (1997). **Introduction to Risk Management and Insurance** (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Good, C. (1973). **Dictionary of Education**. New York, NY: McGraw – Hill.
- Harrington, James & James, S. (1996). **High performance benchmarking – 20 steps to success**. New York, NY: McGraw-Hill.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- James, Roth. (2010). **Categorizing risk : Risk categories help users identify understand, and monitor their organizations' potential risks – Risk Watch.** Available from http://www.findartictes.com/p/articles/mi_m4153/is_2_59/ai_80514799
- James, S., Trieschmann, Robert, E., Hoyt & David W., Sommer. (January, 2005). Risk Management and Insurance.” **Newport News**, 15, p. 76–84.
- Janice Joyce Ulriksen. (1997). **Perception of Secondary School Teachers and Principals Concerning Factors Related to job satisfaction and job Dissatisfaction.** Dissertation Abstract International.
- Katz. & Kahn. (1978). **The Social psychology of organization** (2nd ed.). New York, NY: Wiley.
- Merton, R. (1940). Bureaucratic Structure and Personality. **Social Forces**, 18(4), p. 560-568.
- Nancy, L., M. (1993). **Job Satisfaction in Adult and Higher Education as Percetived by Art Library Directors.** Dissertation Abstract International.
- Queensland Government. (2007). **Risks in Education.** Available form http://www.education.qld.gov.au/strategic/policy/guidelines/policy/guidelinesrisk/Check/is_tsch.html.
- Roben ll. (1994), **Perceived Factors Associated with high and Job Satisfaction among Teacher Ed.D. Virginia Polytechnic Institute and State University.** Dissertation Abstract International.
- Rodney, L., R. (1999). **Factors related of Job Satisfaction among Teachers in Luther an School.** Dissertation Abstract International.
- Ryan & Smith. (1954). **Principle of Industrial Psychology.** New York, NY: The Mcnanla Press.
- Stanford University. (2010). **Risk Management Department.** Available from <http://www.stanford.edu/dept/Risk-Management/about/>
- University of North Carolina Wilmington. (2007). **Risk Factors.** Available from <http://www.Uncw.Carolina/Risk Factors.html>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กล้าหาญ ฌ น่าน อาจารย์ประจำสาขาการจัดการ
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ดร.ธัญญกรณ์ เลาะห์เพ็ญแสง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. ดร.ปรีชา ชื่นชนกพิบูล ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี จำนวน 20 ข้อ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กัญญา ฤทธิศาสตร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

21 - 25 ปี

26 - 30 ปี

31 - 35 ปี

36 - 40 ปี

41 - 45 ปี

46 - 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ครูชำนาญการพิเศษ

ครูชำนาญการ

ครูอาสาสมัคร กสน.

ครู กสน.ตำบล

ครู ทรช.

5. ประสบการณ์ในการสอน

น้อยกว่า 5 ปี

5-10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

21 - 25 ปี

25 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง					
1	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับพันธกิจ					
2	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา					
3	สถานศึกษามีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจน					
4	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ประเมินการปฏิบัติงานของครูได้เหมาะสม					
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้งาน					
	การระบุความเสี่ยงต่างๆ					
6	สถานศึกษามีการระบุความเสี่ยงครอบคลุมภารกิจที่ปฏิบัติ					
7	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมาย					
8	สถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้					
9	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับกลยุทธ์					
10	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปี ตลอดจนมีการวางแผนระยะยาวในด้านกำลังคน					

ข้อ ที่	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การประเมินความเสี่ยง					
11	มีระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาในทุกกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับถือปฏิบัติ					
12	สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกแบบให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน					
13	สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน					
14	สถานศึกษามีการประเมินตามความจริงในการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู					
15	มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์					
	กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง					
16	สถานศึกษายอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานของครู					
17	สถานศึกษามีการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน					
18	สถานศึกษามีการส่งเสริมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานของครู					
19	สถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถได้รับบริการได้อย่างถูกต้อง					
20	สถานศึกษามีการศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอน					
	กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง					
21	สถานศึกษามีการพัฒนาศักยภาพครูที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและมีการจัดอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง					
22	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
23	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกสัปดาห์และจัดทำบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง					

ข้อ ที่	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	กิจกรรมบริหารความเสี่ยง					
24	สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรด้านการเรียนการสอนได้รวดเร็วและพอเพียง					
25	สถานศึกษามีการพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว					
	ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง					
26	สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน					
27	สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ					
28	สถานศึกษามีการติดต่อประสานงานกับครู กศน. ตำบล เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
29	สถานศึกษามีระบบรายงานผลที่ถูกต้องรวดเร็วเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน					
30	สถานศึกษามีการใช้งานตามบทบาท สิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งานเหล่านั้นอย่างชัดเจนสามารถควบคุมงานเป็นระบบ					
	การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง					
31	สถานศึกษามีการพัฒนาเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน					
32	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู					
33	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา					
34	สถานศึกษามีการเฝ้าระวังและติดตามเพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน					
35	สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมหรือจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกมาให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง มีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้					
1	ครูมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน					
2	ครูมีการจัดแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้					
3	ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น					
4	ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานสอนตลอดจนใช้วิธีการที่ หลากหลาย					
5	ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ					
6	ครูมีข้อมูลและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จะศึกษาค้นคว้าได้ด้วย ตนเอง					

ข้อ ที่	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (ต่อ)					
7	ครูมีการวางแผนการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ให้ก้าวทัน ความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้เรียนใฝ่รู้สามารถคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และมีคุณธรรม จริยธรรม					
8	ครูรู้ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และวางแผนการเรียนรู้ที่ เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ศักยภาพ					
9	ครูแจ้งจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลการสอนอย่างชัดเจน					
10	ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นความแตกต่างอันเกิด จากผลการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้					
	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
11	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา					
12	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการ แสวงหาความรู้ การ คิด การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่มและการพัฒนาตนเอง					
13	ครูมีการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ					
14	ครูใช้ภาษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถ เข้าใจได้ง่ายและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ					
15	ครูมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน การ จัดกิจกรรมและการบริหารจัดการทั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพ และการ กระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง					
16	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็นประชุม พูดคุย ให้คำแนะนำและรับฟัง ข้อคิดเห็นของผู้เรียนเสมอ					
17	ครูมีการส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิต และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ ที่	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)					
18	ครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา					
19	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและ แหล่งความรู้ที่หลากหลาย เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทาง สังคม					
20	ครูให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกายโดย การทำกิจกรรม ในลักษณะต่างๆ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่า IOC
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	อายุ ☐ 21 - 25 ปี ☐ 26 - 30 ปี ☐ 31 - 35 ปี ☐ 36 - 40 ปี ☐ 41 - 45 ปี ☐ 46 - 50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	ประสบการณ์ในการสอน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี ☐ 11 - 15 ปี ☐ 16 - 20 ปี ☐ 21 - 25 ปี ☐ 25 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ ครูชำนาญการพิเศษ ☐ ครูชำนาญการ ☐ ครูอาสาสมัคร กศน. ☐ ครู กศน.ตำบล ☐ ครู ทรช.	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง							
1	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับพันธกิจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา	+1	-1	+1	+1	+1	0.80
3	สถานศึกษามีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ประเมินการปฏิบัติงานของครูได้เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1.00
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
การระบุความเสี่ยงต่างๆ							
6	สถานศึกษามีการระบุความเสี่ยงครอบคลุมภารกิจที่ปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	สถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับกลยุทธ์	+1	-1	+1	+1	+1	0.60

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					
		1	2	3	4	5	ค่า IOC
การระบุความเสี่ยงต่างๆ (ต่อ)							
10	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปีตลอดจนมีการวางแผนระยะยาวในด้าน	-1	+1	+1	+1	+1	0.80
กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง							
	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับพันธกิจ กำลังคน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
การประเมินความเสี่ยง							
11	มีระบบการควบคุมภายในสถานศึกษาในทุกกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับถือปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกแบบให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	0	0.80
14	สถานศึกษามีการประเมินตามความจริงในการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู	0	0	+1	+1	+1	0.60
15	มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์	0	+1	+1	0	+1	0.60

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					
		1	2	3	4	5	ค่า IOC
กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง							
16	สถานศึกษายอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานของครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17	สถานศึกษามีการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน	+1	-1	+1	+1	+1	0.80
18	สถานศึกษามีการส่งเสริมนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานของครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	สถานศึกษามีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถได้รับบริการได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	สถานศึกษามีการศึกษาค้นคว้าจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง							
21	สถานศึกษามีการพัฒนาศักยภาพครูที่ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและมีการจัดอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
22	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกสัปดาห์และจัดทำบันทึกหลังการสอนทุกครั้ง	-1	-1	+1	+1	+1	0.60

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					
		1	2	3	4	5	ค่า IOC
กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (ต่อ)							
24	สถานศึกษาจัดสรรทรัพยากรด้านการเรียนการสอนได้รวดเร็วและพอเพียง	-1	-1	+1	+1	+1	0.60
25	สถานศึกษามีการพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง							
26	สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
27	สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบ	-1	+1	+1	+1	+1	0.80
28	สถานศึกษามีการติดต่อประสานงานกับครู กศน. ตำบล เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษาในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
29	สถานศึกษามีระบบรายงานผลที่ถูกต้องรวดเร็ว เชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
30	สถานศึกษามีการใช้งานตามบทบาท สิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งานเหล่านั้นอย่างชัดเจนสามารถควบคุมงานเป็นระบบ	+1	+1	+1	0	+1	0.80

ข้อ	การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					
		1	2	3	4	5	ค่า IOC
การติดตามผลและการเฝ้าระวังความเสี่ยง							
31	สถานศึกษามีการพัฒนาเครื่องมือการติดตามผลให้ได้มาตรฐาน	+1	-1	+1	+1	+1	0.80
32	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศในการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
33	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	0	0.60
34	สถานศึกษามีการเฝ้าระวังและติดตามเพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
35	สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมหรือจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกมาให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตอนที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี

ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					
		1	2	3	4	5	ค่า IOC
ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้							
1	ครูมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	ครูมีการจัดแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	-1	+1	+1	+1	0.80
3	ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานสอนตลอดจนใช้วิธีการที่หลากหลาย	+1	+1	+1	0	+1	0.80
5	ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	ครูมีข้อมูลและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จะศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	ครูมีการวางแผนการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้เรียนใฝ่รู้สามารถคิดวิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และมีคุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	ครูรู้ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ศักยภาพ	+1	0	+1	+1	+1	0.80

ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					
		1	2	3	4	5	ค่า IOC
ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (ต่อ)							
9	ครูแจ้งจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นความแตกต่างอันเกิดจากผลการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
11	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา	+1	+1	-1	+1	+1	0.80
12	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการ แสวงหาความรู้ การคิด การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่มและการพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	ครูมีการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ	+1	0	+1	+1	0	0.80
14	ครูใช้ภาษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	0	+1	+1	0.80
15	ครูมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและการบริหารจัดการทั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพ และการกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง	+1	+1	0	0	+1	0.60
16	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำและรับฟังข้อคิดเห็นของผู้เรียนเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					
		1	2	3	4	5	ค่า IOC
การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)							
17	ครูมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	ครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม	+1	+1	0	+1	+1	0.80
20	ครูให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม ตอนที่ 1

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของ คะแนน $\sum R$	$\frac{\sum R}{N}$	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม ตอนที่ 2

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของ คะแนน $\sum R$	$\frac{\sum R}{N}$	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.60	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	0	5	0.80	ใช้ได้
14	0	0	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
15	0	+1	+1	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	-1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
24	-1	-1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของ คะแนน $\sum R$	$\frac{\sum R}{N}$	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	-1	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
31	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม ตอนที่ 3

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของ คะแนน $\sum R$	$\frac{\sum R}{N}$	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	-1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	0	+1	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

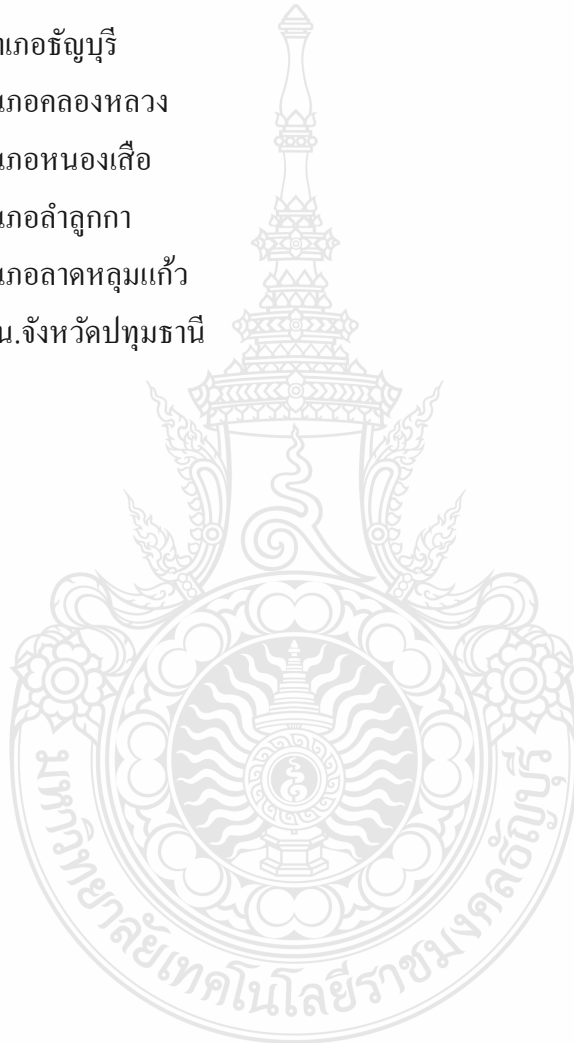
รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูล

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดปทุมธานี

ในการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษา มีจำนวน 8 แห่ง ได้แก่

- 1) กศน. อำเภอเมืองปทุมธานี
- 2) กศน. อำเภอสสามโคก
- 3) กศน. อำเภอธัญบุรี
- 4) กศน. อำเภอลองหลวง
- 5) กศน. อำเภอหนองเสือ
- 6) กศน. อำเภอลำลูกกา
- 7) กศน. อำเภอลาดหลุมแก้ว
- 8) สนง.กศน.จังหวัดปทุมธานี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวกัญญา ฤทธิศาสตร์
วัน เดือน ปีเกิด	24 มกราคม พ.ศ.2502
ที่อยู่	61/127 หมู่ 8 ตำบลบึงบอน อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประกาศนียบัตรบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	พนักงานราชการ ตำแหน่ง ครูอาสาสมัคร กศน.อำเภอธัญบุรี

